

KOTISEUDUN ÄÄNI

Luhanka – Joutsa – Toivakka – Kangasniemi – Hirvensalmi

LEHTI LUONNON MONIMUOTOISUUDEN, YMPÄRISTÖN JA IHMISTEN TERVEYDEN JA OMAISUUDEN PUOLESTA

Suomen kaunista luontoa ja elinympäristöä tuhotaan

■ Sumeilematta tuulivoimateollisuusalueilla, siirtolinjoilla, kaivosteollisuudella, laajoilla aurinkoteollisuusalueilla ja datakeskuksilla. Kunnissa jätetään tarkoituksellisesti arvioimatta rakentamisen pitkäaikais- ja yhteisvaikutuksia, uskotaan lobbareita, ei riippumattomia asiantuntijoita, paikallisia asukkaita, vapaa-ajan asukkaita eikä maanomistajia. Jos suunnitelmat toteutuvat, ne

aiheuttavat merkittäviä omaisuuden menetyksiä maaseudun ihmisille, loma-asuntojen omistajille ja esim. matkailuelinkeinolle. Ne vievät elintilaa metsän eläimiltä ja linnuilta sekä pilaavat maisemia. Seuraaville sukupolville jää jäljelle vain musta tulevaisuus – ympäristöjätteet sekä saastuneet järvet, pohjavedet ja tuhoutuneet maisemat.

Toimijoina ovat pääsääntöisesti ulkoma-

laisten omistamat yhtiöt, tuotot menevät ulkomaille ja ongelmat tulevat tavallisen suomalaisen veronmaksajan kannettavaksi. Suomalaisten työllistämisaikutuksia suurennellaan tarkoitushakuisesti päättäjiä ja hanketoimijoiden toimesta. Rakentamisaikana työllistetään jonkin verran suomalaisia, mutta käytön aikainen työvoiman hankinta tapahtuu ulkomailta. Myös investointeihin liittyvät hankinnat

tapahtuvat pääosin ulkomailta. Kiinteistövero tulot eivät kata vahinkoja ja haittoja eikä purkuvakuudet purkamiskuluja. Kunnille on tulossa todella merkittävät kustannukset seuraavien vuosikymmenten aikana.

Puolalaisten rakentajien kuva Luhangan Latamäen tuulivoimaloiden pystytustyömaalta v. 2014. Näiden voimaloiden meluhaitoista käytävä oikeudenkäynti on kestänyt 11 vuotta ja se jatkuu edelleen.

Puhtaan Vihreän siirtymän nimissä hyväksikäytetty, hävitetty ja tuhottu luonto ei pysty puhumaan. On vain meidän pienten ihmisten äänet paikallisten särkyneiden ja peruuttamattomasti kadotettujen luontokohteiden äärellä, pirstoutuneena kuulumattomiin.

Kotiseudun Ääni on pienten paikallisten äänien yhdistyminen suureksi suomalaiseksi kansanliikkeeksi. Kotiseudun Ääni on Sinun ja minun, meidän äänemme. Se on Suomen ja sen luonnon ääni, jonka vihdoinkin saamme kuuluville vihreän siirtymän alta.

Anna äänesi kuulua kotiseutusi ja sen luonnon puolesta.

Louhos Lestijärven tuulivoimaloiden rakennustyömaalta v. 2023.

KOTISEUDUN ÄÄNI

Kotiseudun Ääni lehti tuo esille eri kuntien tilanteita **tuulivoima teollisuuden, kaivosteollisuuden, siirtolinjojen, aurinkoenergiakenttien, data-keskusten ja veyteollisuuden** suunnittelun ja aikanaan mahdollisen rakentamisen vaikutuksista. Vaikutukset ovat erittäin vahingollisia luontoomme, elinympäristööomme, pohjavesiin, ihmisiin, eläimiin ja linnustoihin, omaisuuteen (omakotitalot, maatilat, kesämökkit) sekä maa- ja metsätalouteen.

kotiseudunaani.fi

Pelastetaan Suomen Luonto ry

2021 perustettu yhdistys, jonka tavoitteena on suojella Suomen luontoa ja erityisesti sen monimuotoisuutta.

Juuri nyt tärkein projektimme on pitää huolta, että tuulivoimaa rakennetaan Suomeen vastuullisesti, ihmisiä kuunnellen ja luontoa tuhoamatta. Pelkäämme, ettei näin ole tällä hetkellä tapahtumassa.

Massiiviseen tuulivoimarakentamiseen liittyvät haitat tulevat koskettamaan kaikkia meitä suomalaisia enemmän tai myöhemmin, ellemmme vaadi tuulivoimalakia suojaamaan luontoa ja ihmisiä.

Pelastetaan Suomen Luonto ry on puoluepoliittisesti sitoutumaton yhdistys. Toimimme yhteistyössä maanomistajien, yritysten sekä muiden tahojen kanssa.

Jäsenemme ja aktiivimme ovat tavallisia suomalaisia, joista monia tuulivoiman massiivinen rakentaminen koskettaa eri tavoin. Jot-ta työmme on mahdollisimman vaikuttavaa, työskentelemme tiiviissä yhteistyössä monien eri intressiryhmien kanssa.

Pelastetaan Suomen luonto ry on aktiivinen yhdistys, joka tarjoaa sekä innokkaalle jäsenistölle että kaikille kiinnostuneille yhteisiä tapahtumia ja koulutuksia sekä verkon kautta aktiivista keskustelua ja vertaistukea. Ensimmäiset julkiset aktiviteettimme tuovat rakentavassa hengessä esiin tuulivoimarakentamiseen liittyviä haittoja ja huolia.

Pyrimme vuoropuheluun kuntien, kaupunkien ja valtakunnallisten päättäjien, maanomistajien, yritysten sekä Suomen ainutlaatuista luontoa arvostavien ihmisten kanssa.

Yhteystiedot:
0400 501 998 / Upi Vartiainen
info@pelastetaansuomenluonto.fi
Liity jäseneksi veloituksetta

pelastetaansuomenluonto.fi

Pääkirjoitus

Nyt viimeistään pitää olla huolissaan

■ Suomen luonto on meille monelle kuin toinen koti. Sen hiljaisuus, monimuotoisuus ja puhtaus ovat asioita, jotka kulkevat mukamme lapsuuden muistoista vanhuuden päiviin. Luonto antaa voimaa, rauhaa ja juuret.

Puolusta luontoa, pysähdy miettimään, mitä haluamme jättää seuraaville sukupolville?

Estä tuulivoimateollisuusalueiden, siirtolinjojen ja kaivosten rakentaminen keskelle hiljaisinta luontoa. Herää nyt, ettei 300 metrin tuulijättiläinen ole pian kotisi tai mökkisi nurkalla tai kaivos tuhoaa läheisiä vesistöjä.

Omaisuuksuojalaki on osa turvallisuuden tunnetta.

Moni suomalainen elää maaseudulla, lomailee tai mökkeilee alueella siksi, että ympäristö tuntuu turvalliselta ja omalta. Kun pankit eivät halua arvioida ja rahoittaa kiinteistöjä tuulivoima-alueiden läheisyydessä tai kun rakentaminen pysähtyy epävarmuuden vuoksi, myös ihmisten arkinen turvallisuudentunne horjuu. Tällaisista asioista on tärkeää puhua avoimesti ja etsiä ratkaisuja, jotka huomioivat sekä luonnon että asukkaiden tarpeet.

On rohkaisevaa nähdä, että monet kunnat ovat jo oivaltaneet luonnon arvon vetovoimatekijänä. Kauniit maisemat, hiljaisuus ja luontomatkailu ovat asioita, jotka kantavat pitkälle. Ne rakentavat tulevaisuutta, joka on sekä taloudellisesti että henkisesti kestävää.

Varsinkin kiinteistöverot ovat päättäjiä lyhytnäköisesti ohjaava tekijä. Ei tehdä julkisia laskelmia tuloista eikä haitoista, jotka tulevat esimerkiksi kiinteistöjen arvonalenemisina nykyisille ja tuleville asukkaille sekä yrittäjille ja luonnolle. Puhumattakaan riittävästä purkuvakuuksista. Uhkana on, että kunta ja veronmaksajat maksavat tuulivoimaloiden purkamisen.

Vihersiirtymän teatteriesitykset

Kuntien järjestämät tuulivoimahankkeiden esittelytilaisuudet ovat monin paikoin muuttuneet näytelmäksi, jossa kuntalaisia ei aidosti kuulla. Hanketoimijat ja konsultit hallitsevat puheenvuoroja, ja osa kuntapäättäjistä nykyttelee sivussa. Tällainen menettely syö luottamusta ja antaa kuvan, että ratkaisut tehdään jo ennen keskustelua. Kuntalaisten ei pitäisi joutua taistelemaan oikeuksiensa puolesta

Sisällysluettelo

Sivu 3

- Kymmenen Kohtalokasta pointtia

- Lahjoita

Sivu 4

Joutsa

- Kotiseudun Ääni – Itä-Päijänteen, Suonteen ja Puulan helmi säilyy vain, jos suojelemme sitä

Luhanka

- Perutaan kaivos - puretaan tuuli voimalat

Sivu 5

Luhanka

- Totuuksia tuulivoimasta, aurinkovoimasta ja kaivoshankkeista

Tuulivoima

- Tuulivomahankkeiden kriittinen tarkastelu ja vaikuttaminen

- Seitsemän neuvoa maanomistajille, joille tarjotaan vuokrasopimusta tuulivoimalan paikasta

Sivu 6

Luonto

- Soiva metsä

Ympäristölupa

- Tuulivoimahankkeen ympäristölupa – kunnan toimivalta ja kunta laisen vaikutusmahdollisuudet

Sivu 7

Ympäristö

- Ovatko yritysten jätteet meille taloudellinen riski?

Kangasniemi

- Aina joku kärsii Kangasniemellä

Hirvensalmi

- Naapuri älä petä meitä

vuosien valitus- ja lupaprosesseissa. Päättäjien tehtävä on kuunnella asukkaita ja suojella heidän hyvinvointiaan – ei sysätä heille ylimääräistä henkistä ja taloudellista kuormaa.

Energiaratkaisujen pitkä varjo

Tuulivoiman vaihteleva tuotanto on nostanut sähkön hintaa ja lisännyt epävarmuutta. Datakeskukset kuluttavat valtavia määriä sähköä ja vettä, mutta hyödyt valuvat usein ulkomaille. Samaan aikaan siirtolinjat ja teollisuusrakenteet muuttavat suomalaista maisemaa pysyvästi. Suomi tarvitsee energiaratkaisuja, jotka ovat sekä ilmastolle että ihmisille aidosti kestäviä.

Nyt on aika kysyä: kumpaa Suomea me rakennamme – luonnon ja ihmisten Suomea vai lyhytnäköisten teollisuusratkaisujen Suomea, jolloin edunsaajina ovat kansainväliset suuryritykset?

Upi Vartiainen

Puheenjohtaja

Pelastetaan Suomen Luonto ry

Viitasaari

Satu

- Sen pituinen se

Sivu 13

- Kuka oikeasti päättää – maakuntakaava vai kuntalaiset?

Kuntalaki

- Kunta ei ole hankealusta – se on ihmisten koti

Luonto

- Vahvistu luonnon antimista, villiinny voikukasta

Sivu 14

- Tule viettämään Suomen luontopäivää

- Luonnon puolesta ristikko

Sivu 15

Pelastetaan Suome Luonto ry

- Tuulivomahankkeiden kriittinen tarkastelu ja vaikuttaminen

- Alueemme tuulivoima- ja kaivostilanne toukokuu/2026

- Äänestetään luonnon ja luotettavuuden puolesta – ei kompromisseja

- Lähellä olevat tuulivoimateollisuus hankkeet estävät haja-asutusalueiden kiinteistöjen ylläpidon, lainarahoitus evätään

Sivu 16

- Mielenosoitus luonnon ja ihmisen puolesta

Kymmenen kohtalokasta pointtia

1. Luonnon tuhoaminen rakennus aikana

Tuulivoiman näennäisen vihreä sähköntuotantomuoto tuhoaa tuhansia hehtaareita hiilinieluja ja pirstoo yhtenäisiä metsäalueita. Voimaloiden valmistamiseen käytettävät tuotantopankokset ympäri maailman ovat todella mittavat. Valmistus tapahtuu kaukana käyttöpaikoista ja siihen käytetään valtavia määriä maametalleja ja resursseja johon vihreys kaatuu. Merkittäviä luontokohteita, hiilinieluja ja virkistysalueita menetetään koko Suomessa.

2. Luonnon tuhoaminen käytön aikana

Roottorin siipimateriaalin on todettu sisältävät yhdisteitä, jotka leviävät suurelle alueelle ympäristöön. On pelko, että alueen riistä ja marjat ovat pitkiä aikoja syötäväksi kelpaamattomia. Eläinten reviirien tuhoutuminen on selvä asia. Melu- ja väikehaitat ovat suuret, jolloin hyönteiset ja eläimistö siirtyy kauemmaksi ja luonnon monimuotoisuus menetetään suurilta alueilta.

3. Luonnon tuhoaminen käytön jälkeen

On pelko, että ennallistaminen jää maanvuokraajan ja kuntien väliseksi asiaksi. Koska Suomessa ei ole tuulivoimalakia, ei suurelta osalta ulkomaalaisomisteisilla toimijoilla ole selkeää pakkoa "siivota jälkiään". Suomalainen tytäryhtiö voi päätyä konkurssiin ja mahdolliset purkuvakuudet ovat vain teoreettisia kuten esim. konsernivakuuksia. Kuntien tai maanomistajien saamat tuotot eivät kata purkukustannuksia. Järeät perustukset jäävät maahan aiheuttaen pysyvän haitan luonnolle. Vertailun vuoksi: ELY vaatii että "Kärkääinen" purkaa vanhan navetansa kivijalan ja ruokintapöydän seuraamusten uhalla. Kai myös tuulimyllyn antura pitää purkaa?

4. Demokratiavaje vai vale-demokratiaa

Kaavoja valmistellessaan kunnat eivät kuuntele lähialueiden asukkaiden mielipiteitä ajoissa. Kaavoja valmistellaan maanvuokraajien, tuulivoimahankeyhtiöiden ja kaavoittajan kesken jopa kaksi vuotta ennen asian julkistamista. Kunta toimii kuntalaisiaan vastaan. Lähialueiden kiinteistöjen arvot romahtavat. Kukapa haluaisi ostaa huvilan ja rentoutua tai asua pysyvästi teollisuusalueen melussa.

5. Terveyshaitat

Maailmalta on kokemuksia voimaloiden aiheuttamista terveyshaitoista, joita voi verrata sisäilmaongelmiin. Osa ei aisti mitään, osa saa oireita matalista bassoäänistä ja osa menettää terveytensä lopullisesti. Suomi ei noteeraa kansainvälisiä tutkimuksia, koska haluamme olla vihreän siirtymän mallioppilas. Pelko terveyden menettämisestä kalvaa monia. Väitetään, etteivät lehmät ja muut kotieläimet tiineydy voimaloiden lähellä. Monen yöt kuluvat painajaisia katsellessa jo nyt. Minkä muun ympäristöään saastuttavan ja terveyshaittoja aiheuttavan laitoksen rakentamista kunnat ajavat asumusten lähelle?

6. Kansantalous

Jotkut uskottelevat, että syntyvä energia tulee suomalaisten käyttöön ja hyödyttää meitä. Valitettava väärinkäsitys. Lähes sähköomavarainen Suomi tuottaa jo nyt yli 95% sähköstään päästöttömästi ja tarvitsee tuulivoimalle erityisesti säätövoimaa. Tuulivoimaloiden ulkomaiset omistajat myyvät

KOTISEUDUN ÄÄNI LEHDEN JULKAISEMISEN MAHDOLLISTAVAT LEHDEN JULKAISU ALUEELLA TOIMIVAT YHDISTYKSET, YKSITYISHENKILÖT JA YRITYKSET.

Pelastetaan Suomen Luonto

#MobilePay

LAHJOITA!

”Luonto ei voi puolustaa itseään meidän jokaisen tulee sitä hoivata.”

Teemme vapaaehtoistyötä luonnon ja ihmisen omaisuuden puolesta. Toimintamme on fyysisin yksityisten rahoittajien varassa ja kulut on suuret. Lahjoita sinäkin, mahdollisen ympäristösi tuhoutuminen maksaa paljon enemmän. Merkitse ”Viesti” kohtaan lisätieto minkä kunnan tai alueen toimintaa haluat tukea, tuki menee lyhentämättömänä heille.

TUE JA KANNUSTA TOIMINTAAMME, KIITOS JO ETUKÄTEEN.

Pieni ele sinulta,

SUURI TEKO LUONNOLLE

TUKITILI/SAAJA: Pelastetaan Suomen Luonto ry (Y-tunnus: 3240290-1)
TILINUMERO: FI32 5541 2820 0323 17
VIESTIKENTTÄÄN: Maininta PIENKERÄYS
KERÄYSNUMERO: RA/2026/208
INFO: Rahankeräyksen oikeellisuuden ja raportointi tullaan vahvistamaan tilitoimiston erillisellä yhteenvedolla.

Lahjoitusten antajien tiedot pysyvät luottamuksellisena.

VASTUUHENKILÖ: Upi Vartiainen, Viitasaari

Ajatuksia Ylläksen huipulta

Anna taivaansinen olla unelmien usva, Anna järvien säilyä tuntureiden helminä. Anna pilvien nousta korkeudessaan vapaasti ja ylväänä.

Suojaa tämä kaunis ja karu lapinmaa rahan ja ahneuden hyökkäyksiltä.

Varjele ja vapauta tämä pyhämaa ahneilta, ympäristöä tuhoavilta, rikkautta hamuavilta kaivosteollisuuden lobbareilta.

Anna päätöksentekijöille viisautta puolustaa isänmaata ja isänmaata rakastavia asukkaita.

Reijo Glad

– aktiivinen maaseuturomantikko

Joutsa | Pekka Huikko

Kotiseudun Ääni – Itä-Päijänteen, Suonteen ja Puulan helmi säilyy vain, jos suojelemme sitä

■ **Itä-Päijänne, Suontee ja Puula.** Nämä nimet herättävät monessa suomalaisessa mielikuvia puhtaasta vedestä, hiljaisista metsistä, saarista ja rantamaisemista, joissa aika tuntuu hidastuvan. Joutsan, Luhangan, Toivakan, Kangasniemen ja Hirvensalmen seudulla – sekä Jyväskylän Korpilahden Vespuolen osassa – luonto on edelleen aitoa Järvi-Suomea. Täällä on rantaviivaa kilometreittäin, vanhoja metsiä, monimuotoisia soita ja järviä, jotka kutsuvat vapaa-ajan asukkaita, paluumuuttajia ja luontomatkaillijoita.

Tämä alue on vetovoimainen juuri siksi, että se on säilynyt suhteellisen koskemattomana. Täällä voi yhä nauttia aamukahvista hiljaisella laiturilla, meloa saaristossa ilman teollisuuden huminaa tai patikoida metsissä, joissa linnunlaulu kantaa pitkälle. Vapaa-ajan asunnot, mökit ja kesämökit ovat monille perheille tärkeä ankkuri kotiseutuun. Paluumuutto on alkanut kiinnostaa yhä useampia – etätyön mahdollistamana ihmiset hakevat tilaa, puhdasta ilmaa, turvallista ympäristöä lapsille ja läheisyyttä luontoon. Matkailu taas tuo alueelle tuloa luontokohteiden, kalastuksen, marjastuksen ja rauhallisen maaseutumiljööön kautta.

Mutta juuri tämä vetovoima on nyt uhattuna.

Tuulivoima on jo kasvanut maksimiinsa. Uusia jättimäisiä tuulivoimahankkeita ei enää

Luhanka | Hannu Heinonen

Perutaan kaivos – puretaan tuulivoimalat

■ Eteläisessä Keski-Suomessa sijaitsee kolme pientä paikkakuntaa, ”vuorilaaksojen pitäjä” Luhanka ja Leivonmäki sekä Toivakka. Ne sijaitsevat Päijänteen ja monien järvien rannoilla, metsien keskellä ja upeiden maisemien ympäröiminä. Siellä asuivat maailman onnellisimmat ihmiset, vaikka heitä ei ollut kovin montaa. Suuri osa heistä oli ikääntyneitä eläkeläisiä.

Luhangan nimi saattaa olla peräisin luusta, joka kuvaa kovapäisyyyttä ja hankaluudesta, jota paikkakunnalla esiintyy. Leivonmäen nimi taas johtunee leivosen kesäyön kauniista lauluäänestä ja korkeasta mäestä. Toivakalaiset tunnetaan siitä, että he eivät koskaan menetä toivoa.

Näillä paikkakunnilla oli myös pieni päiväkoti, koulu ja hoivakoti. Muutamia lapsiperheitäkin siis oli. Terveyspalveluista vastasi linja-auto, johon oli sijoitettu kirjasto, pankki ja Kutema-järven kauppa-auton elintarvikemyynti sekä kemikaaliliike. Parturi ja leipurikin halusivat mukaan, mutta tilat eivät riittäneet.

Paikkakunnilla leettiin yleensä hyvää elämää puhtaassa luonnossa, kalastettiin, metsätettiin, urheiltiin ja saatiin hengittää maailman puhtainta ilmaa. Ilma oli ilmaista.

Yllättäen alkoi tapahtua sitten kummia. Kuntia johtivat useista puoleista valitut päätök-

tarvita Itä-Päijänteen maisemiin. Voimaloiden maisemahaitta, melu ja lintujen muutto-rettien katkeaminen heikentäisivät alueen vetovoimaa sekä vakituksille asukkaille että vapaa-ajan asukkaille. Täällä maisema on osa elämänlaatua – se ei ole teollisuusaluetta.

Vetyputkistoa emme rakenna Saksan virheidен korjaamiseksi. Alueemme ei saa muuttua energiavientireitiksi. Kotimainen energiaomavaraisuus on tärkeää, mutta se toteutetaan vastuullisesti: turpeen kestävällä käytöllä, puulla, biokaasulla, pienydinvoimalla ja talokohtaisella aurinkovoimalla – ei uusilla teollisilla tuuli- tai aurinkoteollisuusalueilla, jotka vievät tilaa luonnolta ja maisemilta.

Kaivokset ja ulkomaiset valtauksut kuriin. Mineraalit kuuluvat ensisijaisesti Suomelle ja suomalaiselle teollisuudelle. Ulkomaalaisille kaivosyhtiöille ei tule myöntää kaivosvarauksia eikä malminetsintä lupia maanomistajien ja kuntien tahdon vastaisesti. Omaisuuden suoja on turvattava – täälläkin maanomistajilla on oikeus päättää omasta maastaan ilman, että ulkopoolliset tahot sanelevat ehtoja.

Monikansalliset datakeskukset vaativat kriittistä tarkastelua. Ne kuluttavat valtavasti sähköä ja vettä, mutta tuovat alueelle vain vähän pysyviä työpaikkoja. Datakeskuksilla ei saa vaarantaa puhtaita vesistöjä eikä energian saatavuutta paikallisille asukkaille ja yrityksille.

Luhanka | Hannu Heinonen

sentekijät. Heidät oli valittu muutamalla äänellä tärkeisiin tehtäviin tarkoituksella pitää paikkakunnat elinvoimaisina ja estää niiden loppuminen. Kunnat päättivtkin pelastaa itensäs mittavilla ilmastotoimilla.

Rakennettiin tuulivoimaloita ja haluttiin perustaa kultakaivos. Ilmoitus kaivoksen perustamisesta johti siihen, että talvisin järvien jäille ilmestyi ihmisiä kairaamaan reikiä ja onkimaan kultakaloja. Kyllillä kierteli myös pakettiauto, jonka kyljessä luki ”otetaan kultaa”. Päättäjille oli kerrottu, että tuulivoimaloita rakentamalla ja kaivoksen avulla syntyy työpaikkoja. Tuulivoimaloiden johdosta hiilidioksidipäästötkin vähenevät, vaikka niitä ei ollut ja, että tuulivoimaloiden sähkön tuotanto vastaa kerrostalojen tuhansien kaksioiden sähkön kulutusta, vaikka paikkakunnilla ei ollut yhtään asuinkerrostaloa. Sen sijaan siellä oli 500 henkilöautoa, joista yksi oli täyssähköauto. Kesääsukkaiden myötä autojen lukumäärä tosin tuplaantui.

Kaivoksen suunnittelussa ei otettu huomioon sitä, että raskaaseen ja vaaralliseen kaivostyöhön ei löytyisi työvoimaa, eläkeläisiltä työt kaivoksissa oli kielletty, rautatie pitäisi rakentaa malmijunaa varten, mutta edes ratavartijan työpaikkaa ei voitu taata. Ei myöskään syntynyt tuulimyllyn vartijan paikkaa.

Alueemme vahvuudet ovat juuri ne, joita Kotiseudun Ääni haluaa vaalia: Puhtaat järvet ja monimuotoinen luonto – Päijänteen itäosat, Suontee ja Puula tarjoavat ainutlaatuisia vesistöjä, jotka houkuttelevat matkailijoita, meloijia ja luontokuvaajia.

Laajat metsät – Ne ovat sekä hiilinielu että talouden perusta: metsätalous, puunjalostus ja konepajateollisuus työllistävät täälläkin.

Vapaa-ajan asuminen ja paluumuutto – Hiljaisuus, turvallisuus ja luonnonläheisyys ovat vetovoimatekijöitä, joita ei saa pilata ympäristöä ja asukkaiden hyvinvointia tuhoavilla tuulivoimaloilla, aurinkoteollisuusalueilla ja kaivoksilla.

Luontomatkailu – Retkeilyreitit, kansallispuistot, marjastus ja kalastus tuovat tuloa paikallisille yrittäjille – maatilamatkailusta saunomiseen ja pieniin majoitusyrityksiin.

Kotiseudun Ääni haluaa, että tämä alue säilyy elävänä maaseutuna, jossa on tilaa sekä vakituksille asukkaille että vapaa-ajan asukkaille. Me puolustamme paikallista päätösvaltaa: kunnilla (Joutsa, Luhanka, Toivakka, Kangasniemi, Hirvensalmi ja Jyväskylän Korpilahti) on oltava veto-oikeus hankkeisiin, jotka uhkaavat luontoa tai maisemaa.

Me emme vastusta kehitystä – me vastustamme kehitystä, joka tuhoaa sen, mikä tekee alueestamme arvokkaan. Sen sijaan

tuemme maaseutuyrittäjyyttä: luontomatkailua, lähiruokaa, metsä- ja konepajayrittäjiä, biokaasua ja paikallisia energiatarkeisuja. Tuemme nuorten paluuta kotiseudulle ja vapaa-ajan asukkaiden mahdollisuutta tuntea olevansa tervetulleita.

Itä-Päijänne, Suontee ja Puula eivät ole uhrauksia Brysselin tai suuryritysten ilmasto-pelissä. Ne ovat suomalaista kotiseutua parhaimmillaan – puhdasta, rauhallista ja elävää.

Kotiseudun Ääni tuo tämän äänen eduskuntaan. Paikalliset asukkaat, mökkiläiset, yrittäjät ja luonnonystävät ansaitsevat kuulla tuleensa kuulluiksi. Yhdessä voimme varmistaa, että tulevat sukupolvetkin voivat ihastella samoja järviä, metsiä ja maisemia, joita me rakastamme.

Me emme vastusta kehitystä – me vastustamme kehitystä, joka tuhoaa sen, mikä tekee alueestamme arvokkaan. Sen sijaan

jääneiden henkeä tai jätevedet pilaisivat Päijännettä, josta miljoona ihmistä saa juomavetensä eikä tuulivoimalat varjostaisi heidän loppuelämänsä.

Nyt odotetaan, tuottaako kansalaisvaikuttaminen kaivoksen estämiseksi tulosta. Viriääkö toivo elämästä ilman kaivosteollisuuden haittoja? Ymmärtääkö kaivosyhtiö vastuullisuutensa ja luopuu kaivoksen perustamis suunnitelmastaan? Kielteäkö J(H)yväskylä kaivoshankkeen?

Tämä ruma satu jatkuu vielä tuulivoimaloiden osalta ja päättyy vasta, kun rakennetut tuulivoimalat puretaan ja eikä uusia näille paikkakunnille rakenneta. Näin tapahtunee-kin, vaikka vanhat vihreän siirtymän päättäjänaiset ja -herrat ovat vakuuttuneita viimeiseen hengenvetoonsa asti siitä, että olivat olleet oikeassa.

Luhangan komean kirkon kellot alkavat silloin taas soimaan tuulijättiäisistä vapaassa Päijänteen maisemassa ja luonnon äänet, lehtien kohina, veden liplatus ja linnunlaulu kuuluvat kansallispuistossa.

Kuitenkin noilla paikkakunnilla asui kourallinen ihmisiä, jotka eivät vaipuneet epätoivoon. He päättivät suojella kansallispuistoa ja Päijänteen maisemia. Ei haluttu, että kaivoksen räjäytyspölyt ahdistaisivat jäljelle

Luhanka | Hannu Heinonen

Totuuksia tuulivoimasta, aurinkovoimasta ja kaivoshankkeista

TUULIVOIMASTA

■ Vielä vuonna 2025 Suomi oli Euroopan loppaavin ja potentiaalisin tuulivoimamarkkina.

Eläneinoelämän keskusliitto ja alan etujärjestö mainostivat, että Suomessa on vireillä 200 miljardin edestä tuulivoimainvestointeja.

Tällainen väärän tiedon jakaminen on ollut vastuutonta poliittisia päättäjiä ja maamme maaseudun väestöä kohtaan. Tämän suurisia investointeja ei ole ollut suunnitteilla. EK on ottanut listaukseensa myös tiedusteluita ja kiinnostuksen osoituksia, joilla ei ole mitään tekemistä investointien kanssa. Suuri määrä Suomen kunnista on tämänkin tiedon perusteella suunnitellut taloutensa pelkää-ään tuulivoimasta saatavien kiinteistövero- jen varaan. Tämä on ollut virhe.

Pitkään tiedossa ollut dramaattinen käänne on uutisoitu (AL 17.10.2025) ja (HS 28.2.2026), Tuulivoiman rakentaminen pysähtyi. Tuulisdähkön rakentaminen romahtaa (YLE 28.4.2026). Myös paljon sähköä tarvitseva teollisuus (esim.Outokumpu ja Kemira) ovat varoittaneet datakeskusten valtavasta tuulivoimasuunnitelmien varassa olevasta sähkön kulutuksesta, joka aiheuttaisi pulaa sähköstä ja nostaisi sähkön hintaa.

Näyttää myös siltä, että Suomeen suunniteltu merituuivoima on pidemmällä tähtäimellä-kin jäissä. Tätä osoittaa se, että merituuivoimateollisuus kamppailee maailmanlaajuisesti valtavien ongelmien kanssa. Ilman massiivisia tukia sen tuottama sähkö ei ole kilpailukykyistä. Erityisesti merituuivoima-ala on ajautunut umpikujaan taloudellisten riskien, 30-50 % nousseiden kustannusten, fyysikaalisten rajojen, merikaapeleiden ja toimitusketjujen pullonkaulojen sekä tukijärjestelmien takia.

AURINKOVOIMASTA

■ Aurinkoteollisuusalueiden riskit ja haitat ovat verrattavissa tuulivoimaan. Teollisen aurinkosähkön kapasiteettikerroin on Suomesa 10-15 % eli vielä huomattavasti huonompi kuin tuulivoiman. Jos kaikki Suomeen suun-

nitellut 300 aurinkoteollisuusalueet toteutuisivat, merkitsi se 45 miljoonan kiinalaisen paneelin asentamista maaperään ja useita kymmeniä tuhansia inverttereitä sekä akkuvä- varastoja. Kyberturvallisuusriskin lisäksi kaikki nämä luonnon monimuotoisuutta syövät

jättimäiset alueet tulee aidata, mikä estää eläinten ja ihmisten liikkumista. Teollinen aurinko- ja maatuulivoima ovat kaikkein tehottomimmat sähköntuotantomuodot vaatimiansa kaavoitus- ja rakennuspinta-alojen suhteen. Riskialttiita ovat myös lyhytikäiset akkuvä- varastot, joita suunnitellaan tuuli- ja aurinkoteollisuusalueille.

Talokohtainen aurinkosähkön tuottaminen sen sijaan on järkevämpää maaseudulla ja kaupungeissakin. Kaupunkien julkisten rakennusten kattojen ja seinien sekä kerrostalojen parvekkeiden vuoraamista aurinko-paneeleilla tulee harkita. Voi kuitenkin olla, että päättäjät, arkkitehdit, museovirasto ja asukkaat eivät hyväksy tätä, toisin kuin hyväksyvät tuulivoimarakentamisen ja aurinkovoimateollisuuden maaseudun luontoon ja maisemiin.

Talokohtainen aurinkosähkön tuottaminen sen sijaan on järkevämpää maaseudulla ja kaupungeissakin. Kaupunkien julkisten rakennusten kattojen ja seinien sekä kerrostalojen parvekkeiden vuoraamista aurinko-paneeleilla tulee harkita. Voi kuitenkin olla, että päättäjät, arkkitehdit, museovirasto ja asukkaat eivät hyväksy tätä, toisin kuin hyväksyvät tuulivoimarakentamisen ja aurinkovoimateollisuuden maaseudun luontoon ja maisemiin.

Päijänteen ympäristössä on onnistuttu torjumaan lukuisia tuulivoimahankkeita ja kaivosuunnitelmiä. Kuitenkin Jyväskylän ja Luhangan rajalla ulkomaalaiset kaivosyhtiöt edelleen toinen toisensa jälkeen julkaisevat kaivosvarauksia ja ilmoittavat tavoittelevansa”kullankaivaajan tilipäiviä”. Itse kaivos-työntekijät ovat alipalkattuja, työskentelevät vaarallisissa ja terveydelle haitallisissa olo- suhteissa.

KAIVOKSISTA

■ Kaivoshankkeiden kritiikki on painottunut pohjoiseen Suomeen keskittyen ympäristö- haittoihin ja ulkomaalaisomistukseen. Viime vuosina kaivossuunnitelmia on yhä enemmän tullut julki Keski-Suomessa ja Etelä-Suomesa.

Kaivosala tuulivoiman ohella ei lobatessaan etujaan juuri kiinnitä huomiota toimintansa aiheuttamiin haittoihin. On hyvä ymmärtää, että myös tuulivoiman rakentamisessa syn- tyt räjäytystöiden yhteydessä haittoja, kun louhitaan kalliosta maastoa tuulivoimaloi-

den rakennuspaikoilla ja huoltoteitä raken- nettaessa.

Seitsemän neuvoa maanomistajille, joille tarjotaan vuokrasopimusta tuulivoimalan paikasta

- Äiä koskaan allekirjoita** minkään- laista sopimusta.
- Äiä koskaan allekirjoita** minkään- laista sopimusta ilman maankäyttöön ja sopimusjuridikkaan perehtyneen asiantuntijajuristin apua
- Äiä koskaan hyväksy** yli 25 vuoden vuokra-aikaa
- Äiä koskaan suostu** vuosivuokraan, joka on %-osuus voimalan/voimaloiden tuottamasta tulosta tai voitosta. Näin vältät riskin, että et koskaan saa mitään vuokratuloa. Vuokran tulee olla 0,5-1 % voimalan investoinnin arvosta eli 50 000-100 0000 €/voimala/vuosi
- Äiä koskaan suostu** alle 750 000 € ilman indeksiehtoa olevaan purkuvä- kuueen/voimala. Myöskään kunta ei saa suostua.
- Vaadi sopimukseen, ehto**, että toimin nan päättyessä mistä tahansa syystä, vuokralainen purkaa kaikki voimaloiden maanpäälliset osat sekä perustukset kokonaan, akkuvä- varastot, muuntajat ja kaapelit sekä romuttaa että kierrättää ne ja ennallistaa kaikki rakennuspaikat sekä huoltotiet.
- Vuokrasopimusta ei saa siirtää** kolmannelle osapuolelle vuokranan tajaan kuulematta eikä ilman vuokranan tajan suostumusta.

Näistä neuvoista numero 1 on tärkein.

Luonto | Anniina Ollkkonen, metsoharrastaja

Soiva metsä

■ Kävelen keväisen mäntykankaan läpi telta ja kuvaustarvikkeet olalaini. Aurinko on laskenut jo matalalle, mustarastas ja punarinta aloittelevat litalaulajien konserttia. Yön salamyhkäisistä päässiintyjistä ei näy vielä merkkiäkään. Tämä metsä nimittäin kätkee sisälleen salaisuuden, jota ei näe, ellei ole paikalla huhtikuisena aamuyönä, hipihiljaa. Pystytän kuvaustelttani ja kömmin sisälle makuupussiin odottamaan.

Auringonlaskun tienoilla kuulen, miten vahva siipien suhina halkoo hiljaisen ilman. Kuuluu rysähdys, kun suuri lintu laskeutuu mäntyyn, sitten röhkäisyä muistuttava ääni. Nyt ne saapuvat, konsertin päättähdet eli ukkometsot. Hetken kuluttua kuuluu toinen suhina, rysähdys ja röhkäisy, kolmas ja neljäskin. Yksi kerrallaan ne saapuvat ja huikkaavat kilpa-veljilleen, että ”täällä ollaan, olen valmis!”. Tämä on tyvisuokkihetkistäni soitimella: miten tavallinen metsä muuttuu soidinalueeksi, mielenkiintoisen luonnonnäytelmän näyttämöksi. Ja miten metsoilta ei ole aavistustakaan, että minä olen siellä katselemassa ja kuuntelemassa esitystä, ihan salaa.

Minulta on joskus kysytty, kuvaanko metsoja pilottelasta siksi, etteivät linnut hyökkäisi kimppuuni. Nykyisessä Suomessa yksin jääneet, hullut metsot ovat nimittäin monelle tultumpia kuin tervejärkiset ja normaailit lajtoverinsa. Tosiasiassa metso on myös soidinaikan varovainen ja viisas lintu. Pienikin liike pusikossa, niin lintu lopettaa soitimensä ja lähtee karkuun. En siis ole pillossa teltassa oman turvallisuuteni vuoksi, vaan koska se on ainoa keino kuvata soidinta, metsoja häiritsemättä.

Illan hämärtyessä metsot innostuvat jo hie-man avaamaan ääntään, vaikka varsinainen soidin onkin vasta aamuyön puolella. Ensin varovaista, tunnustelevaa ja pikkuhiljaa kilttyvää näppäilyä, sitten ensimmäinen hionta. Näiden kahden soidinäänen välissä on vielä hyvin matala, kulausta muistuttava ääni, jonka kuulee vain, jos metso on hyvin lähellä. Se ei tallennu kunnolla videoonkaan, se täytyy kuulla paikan päällä. Kukot soivat puissa jonkin aikaa, ja sitten sekä metsot että minä käymme nukkumaan ja odottamaan toista näytöstä.

Ympäristölupa | Riitta Lindgren, maankäytön asiantuntija

Tuulivoimahankkeen ympäristölupa – kunnan toimivalta ja kuntalaisen vaikutusmahdollisuudet

■ Ympäristölupajärjestelmän tarkoituksena on saattaa ympäristölle mahdollisesti haittaa aiheuttavat toiminnt ennakkovalvonnan alaiseksi. Lupamääräysten asettamisella varmistetaan, että toiminta täyttää sille lainsäädännöllä asetetut vaatimukset.

Tuulivoimahankkeita ei ole säädetty yleisesti ympäristöluvanvaraisiksi, kuten muut vastaavia vaikutuksia aiheuttavat teolliset toiminnt, mutta tuulivoimaloillakin tulee olla ympäristönsuojelulaissa säädettyjen edellytysten täyttyessä tapauskohtainen ympäris-tölupa.

Tuulivoima on selkeästi ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toiminta. Siksi ympäristöluvan tarpeen arvioinnin tulisi sisältyä osana jokaisen tuulivoimahankkeen suunnitteluun ainakin silloin, jos suunnittel-tavan hankkeen läheisyydessä on asutusta sellaisella etäisyydellä, että melu- tai välke-haittojen syntymysn on mahdollisuus.

Ympäristölupakynnyn ylittyy ympäristön-suojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mu-kaisesti, jos tuulivoimaloiden toiminnasta saattaa aiheutua naapurussuhdelaissa tar-koitettua kohtuutonta rasitusta esimerkiksi melun tai välkkeen vuoksi. Jos ympäristö-luvan tarpeen arvioidaan olevan olemassa, tuulivoimayhtiötä voidaan kehottaa hake-maan hankkeelle ympäristölupaa ennen voi-maloiden käyttöönottoa.

Tässä vaiheessa ei kuitenkaan voida vielä oikeudellisesti sitovalla tavalla ratkaista, tarvi-

Minulla on herättyksenä sirkkojen sirinää nel-jän aikoihin, mutta metsot herättävät minut ennen herätystä, kuten aina. Ne soivat ensin hetken puissa ja laskeutuvat sitten ryminällä maahan. Tämä konsertto on kiivaimmillaan aamuyön pimeinä tunteina, silloin kun silmä vasta vaivoin erottaa tumman linnun hämy-sästä metsästä. Teltan ikkunasta näen met-son hahmon edessäni, mutta valo ei vielä riitä kuvaamiseen. Lintu kiertää telttani sen seinäi hipoen ja uskallan tuskin liikahtakaan piilosa-ni. Sitten metso häviää kumpareen taakse ja jäään vain kuuntelemaan sen liikkeitä.

Soidinalue on laaja, halkaisijaltaan useita satoja metrejä, ja kun maasto on kumpulle-vaaj ja metsäistä, niin metsojen näkeminen ja kuvaaminen ei ole ollenkaan niin helppoa kuin voisi kuvitella. Oikukkaat metsot liikku- vat milloin missäkin, eivätkä taatusti koskaan juuri siinä, missä olet telttaa asemoidessasi veikkannut niiden pyöriivän.

Löysin kyseisen soitimen kolme vuotta sit-ten. Etsin tuolloin kuvauksellista, eli vähän vanhemmassa metsässä sijaitsevaa soidinta, jolla olisi useampia metsoja. Moni valokuvaaj-jattuvani epäili kyseessä olevan mahdoton tehtävä, sillä eteläisessä Suomessa sekä yh-tenäiset metsäalueet että metsot ovat ny-kyään kovin harvassa. Yleisimmin soitimilla on 2-3 ukkometsoa, jos soitimia ylipäättään edes on.

Vaan sitten löysin tämän paikan. Ensimmäi-senä keväänä en saanut vielä kuvia lainkaan, sillä soidin oli minulle vieras ja arvoituksia täynnä. Kuitenkin jo tuolloin huomasin, että metsoja oli täällä keskimääräistä enemmän, ja että metsä tarjoaisi upeat puitteet valoku-vauselle.

Nyt, kolmen vuoden jälkeen alan oppia pikkuhiljaa tuntemaan tätä soidinta. Korkeim-malla kumpareella soi usein rohkea, helposti kuuttava metso. Valtakukko taas on yleensä viisas ja varovainen lintu, joka kiertää varjoisa, tiheimmässä osassa metsää. Siitä on hy-vin hankala saada kuvia. Vahvoja metsoja on sen verran monta, että koppeloilla eli naaras-metsoilta on valinnanvaraa, ja nyt jo kahtena vuotena valtakukkoja onkin ollut kaksi. En-simmäiset koppelot ovat valinneet varjoisa näytöstä.

Metsä, kuva Anniina Ollkkonen

kulkevan metson, toiset taas soitimen laidalla soivan, tappeluissa rispaantuneen kukon.

Aamu alkaa hiljalleen valjeta soidinmetsässä, metso nousee uudelleen kummun päälle ja minä annan kamerani laulaa. Samalla yritän laskea, monenko metson äänen kuulen teltta-ni. Ainakin viiden. Metsolla on kuitenkin hyvin hento ääni niin suureksi linnuksi, joten mahdolliset kaukaisemmat kukot eivät mi-nulle kuulu. Toisinaan metsot tekevät kukin vuorollaan ilmahyppyjä, ja siipien suhahduk-set kaikuvat metsässä kuin kaanonissa. Hyp-pyjä kuuluu ainakin kuusi.

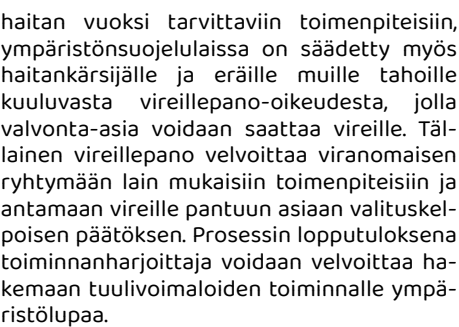
Sitten kummulle eteeni laskeutuu koppelo, mikä saa kukkoihin vauhtia. Tätä hetkeä ne ovat koko kevään odottaneet. Koppelo pyörii hetken kummun metson kanssa, mutta muut-taa sitten mielensä, ja astelee kauemman metson luokse. Huomaan, että tuo kukko on jo niskasta kalju tappeluuden jäljiltä.

Auringon noustessa metsot päättävät pitää pienen lepotauon, kuten ne usein tekevät tässä kohtaa aamua. Sointia on kuitenkin ta-kanä jo monta tuntia. Kuvaamani metso jää kyyhöttämään pienen kuusen taakse ja har-mittelen, etten saa kuvia tässä kaikkein kau-neimmassa valossa.

Hetken kuluttua kaljuuntunut valtakukko aloittaa soinnin uudelleen ja toiset metsot yhtyvät konserttiin. Ne soivat vielä pitkälle aamua, mutta soitinto on jo selvästi laimeam-paa kuin aamuyön hämärissä.

Soidinaamun päätteeksi metsot käyvät vielä varmistelemassa reviiiriensä rajoja. Ne pörhis-

ävät höyhenensä ja röhkäisevät naapurikukole varoitukseksi. Yksi kukko tulee lähemmäs kuvaamaan metsoa, ja linnut ovat hetken nokat vastakkain, ennen kuin tilanne yltyy tappe-luksi. Yhteenotto tapahtuu pienen kummun takana, mutta näen miten lehdet ja höyhenet pölyyvät, ja kuulen kovan siipien mäiskeen. Toinen metsoista vetäytyy, ja seuraavana a-muna tulisin huomaamaan, että kumpareella olisi uusi hallitsija.

haitan vuoksi tarvittaviin toimenpiteisiin, ympäristönsuojelulaissa on säädetty myös haitankärsijälle ja erällie muille tahoille kuuluvasta vireillepano-oikeudesta, jolla valvonta-asia voidaan saattaa vireille. Täl-lainen vireillepano velvoittaa viranomaisen ryhtymään lain mukaisiin toimenpiteisiin ja antamaan vireille pantuun asiaan valituskel-poisen päätöksen. Prosessin lopputuloksena toiminnanharjoittaja voidaan velvoittaa ha-kemaan tuulivoimaloiden toiminnalle ympä-ristölupaa.

Vaikka tuulivoimaloiden ympäristöluvan tarve ratkaistaan ensisijaisesti voimaloiden melun ja välkkeen perusteella, ympäristölu-pamääräyksillä voidaan hallita myös monia muita tuulivoimaloiden toiminnasta aiheu-tuvia vaikutuksia, joihin ei voida antaa kaa-vamääräyksillä tai rakentamislupäehdoilla säädellä. Nämä määräykset voivat koskea esimerkiksi toiminnan tarkkailua, toimenpei-teitä haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi sekä menetettyä poikkeustilanteissa ja toi-minnan lopettamisen yhteydessä.

Yhdistyksemme voi auttaa ja neuvoa tuulivoi-moimapaikkakuntien asukkaita ja myös kuntia tuulivoimaloiden ympäristölupaan liittyvissä kysymyksissä ja tuulivoimaloiden meluhait-taan liittyvissä prosesseissa.

Tuulivoima-kansalaisyhdistys TV-KY ry – ihmisten ja luonnon puolesta

kuulevan metson, toiset taas soitimen laidalla soivan, tappeluissa rispaantuneen kukon.

Aamu alkaa hiljalleen valjeta soidinmetsässä, metso nousee uudelleen kummun päälle ja minä annan kamerani laulaa. Samalla yritän laskea, monenko metson äänen kuulen teltta-ni. Ainakin viiden. Metsolla on kuitenkin hyvin hento ääni niin suureksi linnuksi, joten mahdolliset kaukaisemmat kukot eivät mi-nulle kuulu. Toisinaan metsot tekevät kukin vuorollaan ilmahyppyjä, ja siipien suhahduk-set kaikuvat metsässä kuin kaanonissa. Hyp-pyjä kuuluu ainakin kuusi.

Sitten kummulle eteeni laskeutuu koppelo, mikä saa kukkoihin vauhtia. Tätä hetkeä ne ovat koko kevään odottaneet. Koppelo pyörii hetken kummun metson kanssa, mutta muut-taa sitten mielensä, ja astelee kauemman metson luokse. Huomaan, että tuo kukko on jo niskasta kalju tappeluuden jäljiltä.

Aurinko nousee korkeammalle ja metsot hil-jenevät yksi kerrallaan, nousevat piuihin ja lähtevät lopulta pois. Minäkkin pakkaan teltta-ni ja lähden kohti mökkiä. Metsä on muuttu-nut jälleen aivan tavallisen näköiseksi mänty-kankaaksi. Tähän aikaan tänne eksyvä kuljija ei voi aavistaakaan, mitä erityistä tässä met-sässä on - ellei satu huomaamaan muutamaa tappeluaa irronnutta, suurta ja harmaata höyhentä sammalen seasta.

Ympäristö | Iiris Ilmonen, Leivonmäki

Ovatko yritysten jätteet meille taloudellinen riski?

■ **Veli Mäkisen 60-luvulla perustama Leivonmäen Saha** oli yrittäjän taidon ja osaamisen näyte, kunnan elinvoimaisuuden kasvattaja. Sanomattakin on selvää, että 70-80-lukujen taitteessa sahan ja sahan työllistämien yli sadan hengen ostovoima olivat kullan arvoisia Leivonmäen alueen yrityksille.

Nyt reilu 60 vuotta myöhemmin on tilanne vallan toinen. Entisen sahan alueen pääomis-taja, Porin kotipaikakseen ilmoittava Koko Kansan Tavarakonttori Oy on ansiokkaasti toimialaansa – **tavanomaisen jätteen keruu** – kunnioittaen onnistunut markkinoimaan entisen sahan alueen mäitä jätefirmoilie,

joita eivät ole jaloista aikomuksistaan huo-limatta menestyneet jätkeojelotuksessa, ei-vätkä kunnan elinvoimaisuuden lisäämisessä, eivätkä kunnan työllisyysasteen nostossa. Ympäristölupaehtojen rikkomisissa ja laimin-lyönneissä on onnistumisia, samoin konkurs-siin ajautumisissa.

Kunnan päätöksentekijöinä, alkumetreillä minä mukaan lukien, yrittäjystävällisinä ja kunnan parasta ajatellen, viranhaltijoiden valmistelun luottaen toivotimme 2018 kier-toalousoyrittäjä Tarpaper Recycling Finland Oy:n tervetulleeksi Joutsan Leivonmäelle.

Valitettavasti ympäristölupakäsittelyn yhy-teydessä valmistelu, selonotto asioista ja vakuuden määrittäminen epäonnistuivat täydellisesti. Oliasi pitänyt olla ymmärrystä kyseenalasta viranhaltijoiden näkemykset, olisi pitänyt vaatia asiantuntijoiden lausun-toja mm vakuuden suuruudesta.

Rekkakuormittain kattohuopajätettä Leivonmäelle

Rekkakuormittain alueelle ajetusta katto-huopajätteestä oli tarkoitus jalostaa bitumia ja bitumirohuetta moka kiertotaloustuo-teita ei ole syntynyt juuri nimerkiksiän. Oma hyväskoisuuteni alkoi hiorua 2019 ympä-ristölupamuutoksen käsittelyn yhteydessä. Raportointien ja lupaehtojen laiminlyöntien sekä huimaa vauhtia kasvavien jätekasoj-en vuoksi edellytin tarkastuskäyntiä, jonka ympäristötarkastajamme saikin järjestettyä 27.5.2019, osanotto jäi vähäiseksi; yrityksen edustajan ja ympäristötarkastajan lisäksi olin ainoa teknisen lautkunnan jäsen, jota kiinnosti!

Kangasniemi | Raimo Halttunen

Aina joku kärsii Kangasniemellä

Päätöksenteon vaikeus ja peltilhallit

■ On jonkin verran kokemusta tuosta val-tuuston ja vähän muustakin päätöksente-osta. Tiedän ettei se aina niin helppoa ole, hyödyt ja haitat ei ole aina ennakkoon tun-nistettävissa ja tulevaisuus voi yllättää. Pähin yllätys lähihistoriassa tapahtui 1990-luvun laman iksessä ja erityisen kovasti Suomeen, osin Suomen huonon talouspolitiikan vuoksi.

Kangasniemen kunnan 1980-luvun aktiivisen yritysymyönteisen politiikan aikana syntyneet yritykset joutuivat suuriin vaikeuksiin. Nuori-lla yrityksillä ei ollut kertynyt puskureita, joilla olisi voinut torjua nopeasti nousseita rahoituskustannuksia, korot nousivat jopa 20 % ja valuttalaina tuplaantui yhdessä yössä.

Kunnan määrätietoinen tuki yrityksille eril-aisin järjestelyin oli silloin tärkeä osa sel-viytymisessä, mutta kaikki eivät selvinnee-lamasta. Kunnankin auttamisen mahdoli-suudet heikkenivät, kun kunnan antamista takauksista ja vakuuksista osa tuli kunnan maksettaviksi. Tilannetta pahensi pankkien muuttunut varovainen rahapolitiikka, sieltä ei yrittäjät juuri apua saaneet ilman turvaa- via vakuuksia. Ja kun kunnan antamat vaku-udet olivat tappioiden pelossa myös vaikeita päättäjille, joutui osa yrityksistä suuriin vai-keuksiin.

On huono vertaus verrata kansainvälisten ja kotimaisten hippuryitysten maisemavai-ku-tusta ja halventavasti puhua Kangasniemen kunnan teollisuusalueen peltilhalleista ver-taamalla niitä tuulimyllyjen akkuvarastoihin. Lapaskankaan tienviitassa olevat yritykset työllistävät suoraan tai välillisesti – jos ei

Samaan jätekonserniin kuuluvan Byrobit Oy:n ympäristölupakäsittelyn tullessa aj-an-kohtaiseksi olimme Leivonmäen kyläläisten kanssa valppaina. Lausuimme luvan ku-lemisvaiheessa 14.12.2021 mutta kuuroille korville! Tuolloin selvitimme mmm Mustan-korkealta, mikä on jätteenkäsitellyn hinta, jos sahan alue jouduttaisiin tyhjentämään. Silloisilla jätetonneilla hintalappu oli **yli kol-me miljoonaa**. Helmikuussa 2022 tekninen lautakunta myönsi ympäristöluvan, päätök-sessään lautakunta vielä meni ja pienens! va-kuusmaksua ympäristötarkastajan esityksen vastaisesti!

Vaasan Hallinto-oikeus sai 28.3.2021 Byrobit-tiln ympäristölupaa koskevan valitukseni, jon-ka takana olivat myös luvasta muistutuksen tehneet kyläläiset. Hallinto-oikeus totesi, ku-ten Ely aiemmin, vakuusmaksujen olevan pie-lessä ja edellytti vakuusmaksujen uudelleen määrittämistä. Joutsan tekniselle lautakun-nalle 27.6.2024 kokouksessa esitetty perus-telle asiantuntijan laatima selvitys vakuuden määrittämiseksi ei ollut sopiva - asia jätettiin äänestyksen jälkeen pöydälle lisäselviteltä-väksi joutsaisasti.

Valituksen ja lukuisten ympäristötarkastaja yhteydenottojen lisäksi **vaikuttamiskeino**-ja tilanteen korjaamiseksi ovat olleet: maa-linukuussa 2022 ilmoitus **Elylle** valvonnan laiminlyönneistä ja kirjelmä **ympäristömi-nisteriölle** syyskuussa 2022. **Rikosilmoitus** luvatonmasta kaatopaikasta 24.5.2023. Ely vastasi lausunnossaan 16.5.2022: ”ELY-kes-kuksenkin käsityksen mukaan vakuus on huomatavan pieni ottaen huomioon varas-toitavan jätteen määrän ja laadun. Vakuuden riittävyttä tulee arvioida valvonnessa sää-nöllisesti ja ryhtyä tarvittaessa toimenpi-teisiin vakuussumman saattamiseksi laissa edellytettyjen toimien kustannuksia vastaa-valle tasolle.” Ympäristöministeriö vastasi viivettä pahoitellen tammikuussa 2023:”Toi-minnanharjoittajan katsotaan hakemukses-saan sitoutuvan kuvaamaansa toimintaan” (No, Leivonmäellä ei ole sitoutunut!) Minis-teriön vastauksessa viitataan KKO:2019:102 päätökseen: ympäristölupahakemukses-sa esitetyt ja päätökseen kirjatut kartoel-maosan tiedot ovat osa ympäristölupaa ja siten **ympäristörikosarvioinnissa** ne ovat osa lupaehtoja.

Edes vakuuksia ei osattu vaatia riittävästi

Vastuullista päätöksentekoa on vaatia riit-tävät vakuudet jäteriskin varalle. Kannaata myös perehtyä talousjulkaisuihin, joista saa ajantasaista ja asiantuntevaa tietoa ko. jäte-yritysten taloudellisesta tilasta.

Muutaman vuoden aikana olen oppinut pal-jon ympäristölupaprosesseista, lupaehtojen noudattamisesta ja -tulkinnoista sekä lupien valvonnasta, johon pienillä Joutsan kaltaisilla maaseutukunnilla ei ole osaamista eikä re-sursseja.

Kestävä kehitys ja luonnon monimuotoisuus ovat käsitteitä, joihin törmää tuon tuosta. Joutsan kuntastrategioissa korostetaan luonnon tärkeyttä, siistiin ja viihtyisän asui-nympäristön merkitystä hyvinvoinnille, puh-taan veden roolia elossa ololle. Nämä tärkey-det ja merkitykset ovat pelkkää sananheliniää ja nelmakuvien maalailua.

Leivonmäen kylällä me aktiivit kyläläiset yritimme toimia; olemme olleet huollsam-ma lähielinympäristön turmelemisesta kuin myös kuntaan kohdistuvasta taloudellisesta riskistä. Meidän on rehellisesti myönnettävä, ettei pienen kuntaorganisaation resursseit eivät riitä valvontaan mutta mahtavan Elyn kanteluun antama lausunto oli puistattavaa luettavaa:

”Vielesti voidaan todeta, että vaikka luvan **kerstoilmoa**oassa esitetyt asiat sinänsä edel-lyttävä luvan haltijaa toimimaan kuvutla-la tavalla, voi kertoelmaosan velvoittavuus olla kuitenkin lupamääräyksiä vähäisempi ja joustavampi. Kertoelmaosan toimenpiteet voivat joiltain osin olla myös esimerkinoimai-sia tapoja järjestää toiminta. Viranomainei voi siten valvonnessaan harkita muitakin vaihtoehtoisia tapoja, joilla päästään halut-tuun lopputulokseen. Jotkin toimenpiteet voivat myös käytännössä tai olosuhteiden muuttuessa, taikka poiketessa oluetuden, osoittautua tarpeettomiksi, jolloin niitä ei ole enää syytä vaatia.”

■ Mahdollinen vastuu: Jos riskit toteu-tuivat tietoisesti (esim. puutteellinen valmistelu), voiko seurata virkarikos (rikoslaki 40 luku) tai vastuuvapauden epäämminen tilinpäätöksessä (kuntala-ki 125 §). Hannu Heinosen aiemmissa JS mielipidekirjoituksissa vaaditaan jo päättäjien vastuuta, verraten ensin. Sak-san tuulivoimaprojekteihin, joissa va-kuudet ovat 6,5 % investoinneista.

Hirvensalmi | Kesäasukas

Naapuri, älä petä meitä

■ Olen viettänyt lähes kaikki kesäni ja yhä useamman viikonlopun Hirvensalmella ja yli kahdenkymmenen vuoden ajan. Tunnen joka ikisen lahden, saaren ja metsäpolun täällä. Tie-dän, miltä tuntuu istua laiturilla aamukahvin kanssa, kun Puulan vesi liplattaa hiljaa ja ainoa ääni on lokin huuto. Täällä on hiljaista, puh-dasta ja kaunista – juuri sellaista Suomea, jota monet meistä kaipaavat arjen kiireen keskellä.

Siksi kirjoitan nyt surullisena ja petyneenä.

Hirvensalmi on kaunis paikka. Sen ranta-maiset, vanhat metsät ja rauhallinen maalaisidylli houkuttelevat joka vuosi sekä vaktuisia asukkaita että meitä vapaa-ajan asukkaita. Monet meistä ovat investoineet tänne kotimme, mökkimme, unelmamme ja osan sydämestämme. Mutta nyt tämä kau-nes on uhattuna – ei täältä itsestään, vaan naapurikuntien Joutsan ja Kangasniemen suunnasta suunnitelluista tuulivoimahank-keista.

Tuulivoima ei ole enää vihreä pelastus. Se on teollisuutta, joka vaatii valtavia alueita, korkeita voimaloita ja teitä. Kun voimatol nousevat naapurikunnan puolelle, niiden haitat eivät pysy kuntarajoissa. Melu kan-taa kilometrin päähän hiljaisina kesäöinä. Maisema muuttuu teollisuusmaisemaksi myös täältä Hirvensalmelta katsottuna. Lin-tujen muuttoreitit katkeavat. Rauha katoaa. Ja juuri se rauha ja koskemattomuus on se, minkä takia me mökkiläiset ja vapaa-ajan asukkaat olemme tänne tulleet.

On kestämatöntä, että kaunista aluetta pi-lataan suunnasta, jos toistakkin. Yksi kunta päättää rakentaa, ja naapurikuntien asuk-

Onko tämä case Leivonmäen saha-alue täydellinen esimerkki kuntalain (410/2015) veloitteista? Päättäjiän (tekninen lauta-kunta, hallitus, valtuusto) on oltava ”sel-villä” kunnan asioista, arvioitava riskejä etukäteen ja toimittava kunnan edun mu-kaisesti (kuntalaki 32 §, 39 §).

■ Riskit tiedossa jo vuosiä: Yritysten taloudellinen heikkous oli ilmeinen (Tar-paper tappiollinen, velkomustuomioita; PyroBit samanlaisia vastuuhenkilöi-tä). Ympäristötarkastaja Marika Masa-lin-Weiijo varoitti toistuvasti (eriävät mielipiteet pöytäkirjoissa 2024–2025), ja konsultin laskelmat osoittivat vakuuk-sien riittämättömyyden. Silti lautakun-aänesti useasti liian pienistä vakuus-ista (esim. Tarpaper: alkuperäinen 7 200 €, ehdotettiin 4 milj. €, mutta päätyi 916 000 €:oon äänin 4–3 tammikuussa 2025). Vaasan hallinto-oikeus kumosi PyroBitin vakuuden helmikuussa 2024 riittämättömänä.

■ Selvilläolon heikkous laininlyönti?: Kunta-laki edellyttää päätösten valmistelua lainmukaisesti ja vaikutusten arvioin-tia (93–96 §). Täällä yritysten taustat ja markkinariskit (Bitumenmix ei myynyt odotetusta) jäivät selvittämättä kunnol-la, vaikka YSL vaatii vakuuksien katta-maan täysimääräisesti jätehuollon mak-sukyvyyttömyys tilanteessa. Jos tämä osoittautuu tuottamukselliseksi (huoi-mattomuus), voivatko päättäjät joutua henkilökohtaiseen korvausvastuuseen vahingonkorvauslain nojalla – voiko kunta vaatia heiltä korvauksia aiheutu-neista menetyksistä?

■ Mahdollinen vastuu: Jos riskit toteu-tuivat tietoisesti (esim. puutteellinen valmistelu), voiko seurata virkarikos (rikoslaki 40 luku) tai vastuuvapauden epäämminen tilinpäätöksessä (kuntala-ki 125 §). Hannu Heinosen aiemmissa JS mielipidekirjoituksissa vaaditaan jo päättäjien vastuuta, verraten ensin. Sak-san tuulivoimaprojekteihin, joissa va-kuudet ovat 6,5 % investoinneista.

Joutsa | Pekka Huikko

Pohjoisen Päijänteen luontohelmet – täällä sykkii Keski-Suomen vihreä sydän

■ Kun seisot Korpilahden rannalla aamuhämärässä ja Päijänne peilaa hiljaa taivasta, kun Joutsan metsät humisevat Leivonmäen takana tai kun Luhangan kalliorannat kohoavat jyrkkinä vesien ylle, tiedät olevasi erikoisessa paikassa. Täällä ei tarvitse etsiä luontoa – se on läsnä joka puolella. Nyt se on saanut myös virallisen kruunun: Pohjoisen Päijänteen luontohelmet on Keski-Suomen ensimmäinen Helmi-keskittyä.

Kolme tuoretta selvitystä – Keski-Suomen liiton siniviherrakenne- ja ekologisen verkoston raportti 2026, ELY-keskuksen luonnon monimuotoisuusselvitys sekä tammikuussa 2025 julkaistu Helmi-keskittyämätiedote – kertovat saman tarinan. Päijänteen suuralue on yksi maakunnan kahdesta suuresta ekologisesta kokonaisuudesta. Se on rehevä, monimuotoinen ja kytkettynyt verkosto, jossa ihminen ja luonto ovat eläneet rinnakkain vuosisatoja. Ja juuri Korpilahden Vespuoli, Joutsa ja Luhanka muodostavat tämän helmen kirkkaimman osan.

Ekologinen verkosto, joka ulottuu joka puolelle

Siniviherrakenne-selvitys maalaa kuvan maakunnasta, jossa Päijänne ja sen ympäristö erottuvat selvästi karummassa Suomenselästä. Täällä on suuria korkeuseroja, kallioisia rantoja, reheviä lehtoja ja puronvarsimetsiä. Alueelle on tunnistettu kolme ekologista vyöhykettä, jotka osuvat suoraan kotiseudullemme: Vanhanselän–Saviselän vyöhyke Luhangasta Korpilahden Kärkisten-salmelle, Pohjois-Päijänteen vyöhyke Toivakasta Muurameen ja Korpilahden vesille sekä Leivonmäen kansallispuiston vyöhyke Joutsan, Toivakan ja Korpilahden alueelle.

Nämä vyöhykkeet eivät ole vain karttaviivoja. Ne ovat eläviä yhteyksiä, jotka pitävät yllä lajin liikkumista, geneettistä monimuotoisuutta ja koko maakunnan ekologista verkostoa. Päijänteen järvisyeyt on myös yksi kolmesta maakunnan arvokkaiden luontokohteiden pääkeskittymästä. Toinen on Konnevesi itärajalla, kolmas Suomenselkä pohjoisessa – mutta täällä, meidän järvimaisemissamme, monimuotoisuus tiivistyy kaikkein rehevimmin.

101 vastuulajia ja kaksi suurta monimuotoisuuskeskittymää

ELY-keskuksen luonnon monimuotoisuusselvityks vuodelta 2025 syventää kuvaa. Siinä nimettiin Keski-Suomelle yhteensä 101 maakunnallista vastuulajia – lajeja, joiden säilymisessä juuri meillä on erityinen rooli koko maan mittakaavassa. Valtaosa niistä viihtyy

Näin käy, kun tuuli-voimaa tungetaan väärään paikkaan

■ Toivakan Metsäsaloon kaavailtu tuulivoimahanke on kariutunut. Kunta päätti syyskuussa 2024 olla käynnistämättä kaavoitusta, koska hankkeen haitat toivakkalaisille ja luonnolle arvioitiin selvästi suuremmiksi kuin mahdolliset hyödyt.

Myrsky Energia Oy jätti kesäkuussa 2024 Toivakan kunnalle kaavoitusaloitteen noin 418 hehtaarin alueelle Metsäsaloon, noin kuusi kilometriä kunnan keskustasta lounaseen. Suunnitelmissa oli viisi tuulivoimalaa, joiden yksikköteho olisi 6–10 megawattia ja kokonaiskorkeus noin 250 metriä. Alueen maanomistajista kolme neljäsosaa oli allekirjoittanut vuokrasopimukset, ja yhtiö korosti kiinnostusta hanketta kohtaan.

Kuntapäätäjät pohtivat asiaa perusteellisesti. Syyskuun 2024 iltakoulussa keskusteltiin vilkkaasti toivakkalaisten näkökulmasta. Viranhaltijat arvioivat hankkeen sijainnin ja lähiympäristön erityispiirteet: lähimmät asuin- ja vapaa-ajan asunnot olisivat vain kilometrin päässä, maisemahaitta ulottuisi laajalle alueelle Pohjois-Päijänteeltä Leivonmäen kansallispuistoon asti, ja vaikutukset koskisivat myös luonnonrauhaa, virkistyskäyttöä sekä alueen vetovoimaa.

Kuntaympäristölautakunta esitti yksimielisesti, että kaavoitusta ei käynnistetä, ja kunnanhallitus hyväksyi esityksen. Päätöksen perustelu oli selkeä: haittavaikutus toivakkalaisille ja luonnonympäristölle on alustavien suunnitelmien mukaan kokonaisuutena suurempi kuin verotulot tai työliisyyshyödyt. Samalla huomioitiin resurssit: kunnassa oli jo muutenkin vireillä pitkittynyt rantaosayleiskaavahanke, eikä henkilöstön aikaa haluttu sitoa uuteen prosessiin, jonka lopputuloksesta ei olisi takeita.

Paikalliset vastustivat hanketta aktiivisesti. Nisulan kyläyhdistys, Luonnonperintösäätiö ja metsästysseurat toivat esiin huolensa. Kirjoituksessaan Henna Järvenpää Nisulasta korosti, että Toivakassa ja Nisulassa arvokainta on juuri luonto ja luonnonrauha. Nelostien länsipuolella sijaitsee kolmennes kunnan pinta-alasta mutta peräti 75 prosenttia luonnonsojelualueista. Alueen jylhät maisemat maintaan jopa Keski-Suomen kotiseutulaulussa, ja sinne ovat muuttaneet uudet asukkaat ihastuneina rauhasta ja monimuotoisesta luonnosta – täällä tavattiin kesällä 2024 jopa lintuharvinaisuus tulipäähippiäinen.

Vertailukohtana mainittiin Jyväskylän Salola Wind Park, jonka kaavoitus lopetettiin yksimielisesti maisema- ja virkistysarvojen sekä hiljaisen alueen vuoksi. Samat perusteet sopivat Toivakkaan. Kunnan omat kaavat Nisulassa ja ranta-alueilla tähtäävät nimenomaan elinvoiman parantamiseen luonto- ja maisema-arvoja turvaamalla – tuuliteollisuusalue romuttaisi tämän vetovoiman.

Kuntajohtaja Touko Aalto kommentoi päätöstä myöhemmin: kunnan painopiste on investoida ihmisiin, hyvinvointiin ja toimeillaisuuteen. Toivakassa on esimerkiksi uudisrakentajan rakusaraha ja Suomen suurin kodinhoitotuki – konkreettisia tekoja tulevaisuuteen. Kuntalaisia ja kausiasukkaita tulee kohdella asiakasomistajina, ei häiriötekijöiden etujen ajajina. Demokraatia ei miellytä kaikkia, mutta kaikkia pitää kuunnella ja kunnioittaa.

Hankkeen taustalla oleva Myrsky Energia on herättänyt laajempaa keskustelua. Yhtiö jakoi omistajilleen vuosina 2022–2023 yhteensä 18 miljoonaa euroa osinkoja, vaikka se ei ollut rakentanut yhtäkään tuulivoimalaa. Vuoden 2023 tilikausi toi liki kymmenen miljoonan tappiot, ja pian osingonjaoon jälkeen yhtiö ajautui sopimuskiistoihin. Ålandsbanken Tuulivoima -rahoast kotkaisi yhteistyönä kesäkuussa 2025 ja otti kuusi hanketta itselleen. Yhtiön liiketoimintamallin on perustunut kaavoitussopimuksiin, mutta rakentaminen on jäänyt odottamaan.

Toivakan tapaus näyttää, mitä tapahtuu, kun tuulivoimaa yritetään tunkea paikkaan, jossa paikalliset arvot – luonto, rauha, asuimen viihtyisyys ja pitkän aikavälin elinvoima – ovat etusijalla. Kunta valitsi rohkeasti suojella sitä, mikä on jo arvokasta: ”Täällä on kaikki mi kaalista on”, kuten kotiseutulaulussa lauletaan.

Päätös ei ollut helppo, mutta se oli perusteltu ja yksimielinen. Se kertoo siitä, että kunnan tulevaisuutta kannattaa rakentaa asukkaiden ehdoilla – ei repivästi yhden toimialan varaan.

Putkilahden kyläseura ry | Katri Ruth, Jyväskylän kaupungin valtuutettu (Kesk)

Ristipainetta ympäristön hoidon ja ympäristö-riskien välillä: Putkilahden vesistönparannus-hanke malminetsinnän varjossa

■ Putkilahdessa on käynnissä pitkäjänteinen hanketyö vesiluonnon hyväksi. Huolena on, että vesireitti kylältä Päijänteelle umpeutuu rehevöitymisen vuoksi. Tavoitteena ensi vaiheessa on tehdä pieniä ruoppauksia ja vesikasvillisuuden poistoa reitillä. Toimien valmistelu etenee kesällä 2026 ympäristökartoitustöillä. Lisähuolta tilanteessa lisää Ylisjärven takana sijaitseville vuorille suuntautunut kullansyntä. Luotojärven ympäristössä on tehty kairaustutkimuksia jo 90-luvulla. Nyt malminetsintälupaa on haettu jälleen. On hyvin tärkeää, että maanomistajat, Jyväskylän kaupunki ja ympäristöviranomaiset perehtyvät aiheeseen ja punnitsevat malminetsinnän riskit oikein.

Putkilahhti-Päijänne vesistönparannushanke on koko kylän ponnistus

Putkilahden kyläseura on käynnistänyt syksyllä 2023 yhteistyössä vesiosakaskuntien kanssa hankkeen Putkilahden kylän ja Päijänteen välisen vesistön parantamiseksi. Vesistön tila on todettu vaarantuneeksi jo 90-luvulla, jolloin Ympäristökeskus valmisti ruoppaushankkeita. Ne eivät toteutuneet rahoitussyistä. Luontoarvot tunnistettiin ja alue liitettiin Natura 2000-verkostoon.

Vesiluonnon tila on kuitenkin kehittynyt yhä huolestuttavampaan suuntaan rehevöitymisen edetessä. Paikalliset asukkaat tekivät runsaasti selvittelytyötä, jotta vuonna 2024 saatiin ELY:n (nyk. Elinvoimakeskus) maaseuturahastosta 38 000 € tuki vesistönparannustoimien suunnitteluun. Hankkeessa on laadittu ammattilaisten toimesta suunnitelmat ruoppaukselle ja niittoitoimille alueella, sekä laadittu valuma-alueen vesienhallintakohteiden esiselvitys. Lisäksi on teetetty syvyyden luotaus vesistöalueesta, jolle toimia ollaan suunnittelemassa. Odotukset toimeen pääsemiseksi ovat olleet korkealla, mutta lupamenettelyt eivät edenneet toivotulla tavalla.

Vesiluonnon tila on kuitenkin kehittynyt yhä huolestuttavampaan suuntaan rehevöitymisen edetessä. Paikalliset asukkaat tekivät runsaasti selvittelytyötä, jotta vuonna 2024 saatiin ELY:n (nyk. Elinvoimakeskus) maaseuturahastosta 38 000 € tuki vesistönparannustoimien suunnitteluun. Hankkeessa on laadittu ammattilaisten toimesta suunnitelmat ruoppaukselle ja niittoitoimille alueella, sekä laadittu valuma-alueen vesienhallintakohteiden esiselvitys. Lisäksi on teetetty syvyyden luotaus vesistöalueesta, jolle toimia ollaan suunnittelemassa. Odotukset toimeen pääsemiseksi ovat olleet korkealla, mutta lupamenettelyt eivät edenneet toivotulla tavalla.

Vesiluonnon tila on kuitenkin kehittynyt yhä huolestuttavampaan suuntaan rehevöitymisen edetessä. Paikalliset asukkaat tekivät runsaasti selvittelytyötä, jotta vuonna 2024 saatiin ELY:n (nyk. Elinvoimakeskus) maaseuturahastosta 38 000 € tuki vesistönparannustoimien suunnitteluun. Hankkeessa on laadittu ammattilaisten toimesta suunnitelmat ruoppaukselle ja niittoitoimille alueella, sekä laadittu valuma-alueen vesienhallintakohteiden esiselvitys. Lisäksi on teetetty syvyyden luotaus vesistöalueesta, jolle toimia ollaan suunnittelemassa. Odotukset toimeen pääsemiseksi ovat olleet korkealla, mutta lupamenettelyt eivät edenneet toivotulla tavalla.

Toteuttamisvaiheeseen siirtymistä on vaikeutunut, ettei Putkilahden Natura-alueelle ole

Kaapelinkulman kultakaivoksen (Dragon mining) . Ämpärit n. 20 litraa kuvastavat 400 kg kultaa joka kaivoksesta tuli kahden vuoden aikana. Malmia louhittiin reilut 100 000 tonnia. kuva on sivukivikasan päältä jossa noin miljoona tonnia sivukiveä, luvan mukainen korkeus noin 20 metriä ja pinta ala noin 3.5.hehtaaria. Taka-alla näkyy avolouhoksen suu noin 1,6 ha, syvyyys 60 metriä. Malmissa oli muutama, noin 3, grammaa kultaa tonnissa eli kolme miljoanasosaa. Koko jätteen määrästä 99.999% on merkittävältä osalta vaarallista huppo tuottavaa jätettä.

Leivonmäki | Iiris Immonen

Pienten kuntien talouskurimus ja resurssit, joita ei ole riittävästi

Kunnat ovat taloudellisesti ahtaalla, sitä ei voi olla tiedostamatta seurataksaan tiedonvälitystä ja omakohtaisesti kokemalla. Lakisääteistä tehtävää pienessäkin kunnassa on paljon. Hyvinä aikoina saavutetuista eduista ei osata tai haluta luopua, uusien investointien mitoituksessa ja suunnittelussa unohtuu syntyvien lasten määrän lasku, väkiluvun väheneminen, digitalisaation tarjoamat mahdollisuudet, toimintakulttuurin muutokset, vaihtoehdot omistajuudelle.

Työttömien ja arvottomien kiinteistöjen määräät kasvavat. Tilastojen ja asiantuntijalausuntojen pitäisi herättää päätöksentekijät myös Joutsassa.

alueelle teki Luxemburgilainen Finland Gold Resources Sär.l. Yhtiö on jättänyt malminetsintälupahakemuksen kulln etsintään 10.3.2026.

Joutsan seutu teki varaajan omistusjärjestelyistä tutkivaa journalismia (JS 11.2.2026) ja selvitti, että Finland Gold Resources (FGR) yhtiön emoyhtiö on Jean Boulle Group. Jutun mukaan Boulle on rikastunut Afrikassa timanttibisneksillä, mikä on sisältänyt mm. Kongossa ja Sierra Leonessa verisiä kampaailuja. Yhtiöjärjestelyjä on veroparatiiseissa, kuten kaivosalan toimijoilla usein on. Omista- ja kuvataan artikkelissa varakkaaksi henkilöksi. Siksi on lupa odottaa, että malminetsijillä olisi tällä kertaa enemmän tasurahaa mukanaan, kuin ruotsalaisella Terraming- yhtiöllä 90-luvulla. Heidän malminetsintänsä jäljiltä jäi maastoon kairausputkia, säkeittäin jätiehiekkaa ja kyläkaupan laskut maksamatta.

Ympäristöbiokemisti Jari Natunen avasi ansiokkaasti malminetsinnän riskejä ympäristölle ja kunnalle Korpilahtilehdessä 4.5.2021. Satojen metrien syvyyteen ulottuvat poraukset tuottavat vuotavan porakaivon. Alueella on pohjavesikohteita ja suota. Aiempien kairausten tulosten malminetsintäalueen maaperä sisältää arseenia ja toriumia (uraanin kaltainen radioaktiivinen aine). Maan uumenista esiin poratut myrkylliset mineraalit voivat valua pintavesien ja alueen monien purojen mukana vesistöön.

Mitä on idealismi ja oikeudenmukaisuus kalleimman omaisuudemme varjelussa?

Suomessa elää sitkeästi uskomus, että ulkomaiset investoinnit tuovat automaattisesti työtä ja vaurautta. Milloin havahdutaan siihen, että kaivosteollisuuden myötä häviäisi alueelta muun elinkeinon ja elämisen mahdollisuudet? Teollisuusuhkan myötä häviäjänsä omaisuuden matkailuelinkeinoinvestoinnit ja seuraavaksi ihmisten halu sijoittaa koteihin

ja mökkeihin. Ihmiselle on tyypillistä suojautua henkisesti ”optimistisella pessimismillä”, kuten ”ei sieltä mitään löydy” tai ”ei niitä kaivoksia nyt oikeasti tänne Päijänteen rannalle perusteta”. Nyt ei pidä olla laput silmillä.

Miksi monikansallinen kaivosyhtiö uppottaisi miljoonia malmitutkimuksiin ilman halua hyötyä siitä? Kansainväliset sijoitusrahasot saavat ulos maksimaalisen hyödyn toiminnasta, josta haitat jäävät paikallisille veronmaksajille. Joutsan Seudun haastattelussa FGR:n suomessa toimiva konsultti totesi, että ”Idealismilla tai oikeudenmukaisuudella ei pääse mihinkään”. Ei varmasti Afrikassa, mutta enätäp Suomessa? Kynnisen ja oikeudenmukaisuudesta piittaamattoman liiketoiminnan vastavoimana on suomalainen demokratia ja viranomaisytyö. Jokaisen kansalaisen tehtävä on omasta roolistaan käsin pitää huoli kansallisesta omaisuudestamme, puhtaasta vedestä ja luonnosta.

Kuinka eteenpäin ristipaineissa?

Ponnistelut vesistön parantamiseksi ovat erittäin työstä. Lupa- ja valvontavirasto viranomaisena seuraa hyvin tarkoin toimia Natura-alueilla ja vaatii perusteelliset selvitykset mm. alueen luonnonsojelualueilla suojeluista lajeista. Toivoisin vähintään samnanlaista tarkkuutta malminetsintäluopien käsittelyyn. Ympäristön parantamisen suunnitteluun on vesistöhankeessa kohta käytetty yli 100 000 € rahaa. Kuinka selvitetään ympäristövaikutukset ja ehkäistään haitat malminetsinnässä herkällä luontoalueella?

Käytäntö tällä hetkellä on, että TUKES myöntää luvan malminetsintään ihan minne vain toimija haluaa. Toivoa sopiai, että kaivostoimintaan tähtäävä malminetsintä perustuu vähintään yhtä tiukkoihin sääntöihin, kuin mitä muilta elinkeinoilta tai vesistöhankkeen kohdalla ympäristön parantamistoimilta vaaditaan. Esimerkiksi: Miten riskit arvioidaan, myönnetäänkö luvassa oikeus kairata järven alle ja miten kairaussyte määrätään käsiteltäväksi ovat ympäristön kannalta olennaisia asioita. Määrättävät vakuudet kiinnostavat maanomistajia, joille jäi edelliseltä toimijalta romut siivottavaksi omalla kustannuksella. Lähtökohteisesti tulee selvittää, onko kaivostoiminta lainkaan mahdollista tällaisessa ympäristössä. Tämä on suuri vastuu niin ympäristöviranomaisille, kuin Jyväskylän päättäjille.

Avoin kirje | vapaasti käytettävissä ja jaettavissa*) #kirje Keskusta

"On kotiintulon aika"

Arvoisat Keskustan vaikuttajat ja päättäjät

Olen pitkän linjan politiikan tarkkailija "keski-ikäisältä". Haluan jakaa kansanne ajatuksia- ni luonnosta, tuulivoimasta ja Keskustasta.

A. Lähiluonnon merkitys:

Luonto on minulle elintärkeä vastapaino hektiselle ansiotyölleni. Kotimaakuntani lähiluonto – metsät, järvet, joet, suot, vaarat ja maisemat – tarjoaa loistavia mahdollisuuksia palautumiseen mm. retkeilyn, marjastuksen, metsästyksen, kalastuksen ja mökkeilyn avulla.

Lähiluonnon vaaliminen pitää luontokokemuksen laadukkaana. Se on keskeinen edellytys maakunnan veto- ja pitovoimalle sekä elinvoimalle. Keskustan pitkän linjan luontosuhde, ylisukupolvisuus ja ”viileje ja varjele”-periaate ovat oikea suunta.

B. Tuulivoimarakentaminen uhkaa lähiluontoamme:

Olen aidosti huolissani hallitsemattoman maatuulivoimarakentamisen vaikutuksista arvokkaaseen ympäristöömme. Huoleni heräsi toden teolla, kun perheemme hankki vapaa-ajan asunnon noin sadan kilometrin päästä kotikaupungistamme, (suur)alueelta jossa sijaitsee merkittävä vapaa-ajan asuminen keskittymä. Havahduin - voiko olla totta, että täällaiselle luonnonkauniille, erämaiselle alueelle on suunnitella yhteensä lähes 500 tuulivoimalaa (korkeudeltaan 300 m ± 30m) – ja mikä pahinta lukemäärä kasvaa koko ajan. Tuulivoima on jo nyt ehtinyt pilata lapsuudenkotini lähiluonnon, samoin vanhempieni kotikylät (eli minun mmmolat). En ole huolinen kanssa yksin. Kentällä on paljon patoutunutta tyytymättömyyttä. #kokemusasiantuntija

C. Ongelman laajuus:

Eniten minua huolestuttaa tuulivoimasuunnitelmien mittaluoksta: lähes kaikki maakuntien kylät ympäri Suomen ovat uhattuina. Myös luonnonpuistot, kansallispuistot, Natura-alueet, tunturit, jokivarret, kansallismaisemat, raakujouet, luontomatkailukohteet ja vapaa-ajan asutusalueet (jne) ovat vaarassa. Ymmärrän jotenkin sen, että ilmastoahtiduksessaan rypevä Vihreät on valmis uhraamaan lähes kaiken tuulivoiman alttarille. Mutta niin näyttää olevan myös Keskusta – ei niinkään ilmastoahtiduksen vaan ensisijaisesti kiinteistöveron tähden.

D. Juuri Keskustan kannattajat kärsivät tuulivoiman haitoista eniten:

Keskusta, perinteinen maaseudun puolustaja, on ollut aivan liian hiljaa tuulivoiman ongelmista, eikä ole liioin reagoinut kylien asukkaiden, mökkiläisten, metsänomistajien ja yrittäjien tuulivoimahuoliin (varsinkaan maaseutukunnissa). Siitä huolimatta että tuulivoiman haitat kohdentuvat täysimääräisesti nimenomaan Keskustan äänestäjiin (huom! eivät Vihreiden äänestäjiin).

E. Keskustan rooli:

Keskusta on yksi hallitsemattoman tuulivoimabuumin mahdollistajista. Keskustan pelikirjassa tuulivoiman kiinteistöverotuotto on kaikki kaikessa, vaikka se on lopulta pie-nehkö summa suhteessa haittoihin ja tuulivoiman piilokustannuksiin. Mittakaavasta kertoo se että vuonna 2024 kiinteistöveron yhteenlaskettu tuotto oli noin 45 miljoonaa euroa, kun pelkkä tuulivoiman syöttötariffi vei veronmaksajilta noin 300 miljoonaa euroa – siis yli 560% enemmän.

F. Vuoden 2023 eduskuntavaalit:

Keskusta koki murskatappion vuoden 2023 eduskuntavaaleissa. Uskallan tunnustaa: tuulivoimakyсыmys vaikutti ratkaisevasti äänestyspäätökseeni. Tutkin ehdokkaiden vaalikonevastauksia tarkasti, mutta en löytänyt vaalipiiristäni yhtään Keskustan ehdokasta, jonka tuulivoimakanta olisi vastannut omaani. Koin myös vastenmieliseksi antaa tukeani sellaiselle puolueelle joka edistää kylien lähiluonnon pilaamista. Luontoasiat, erityisesti tuulivoiman epäkohtiin puuttuminen, ovat minulle tärkeämpiä kuin Keskusta.

G. Muutostarve:

Kaipaan Keskustan politiikkaan enemmän aiotia lähiluonnon suojelua. Tuulivoimakolonialismissa on paljon samaa kuin suurten jokien valjastamisessa sotien jälkeen: paljon luvattiin, vähän saatiin, paljon korvaamaton-ta menetettiin.

H. Mielestäni Keskustan tulisi:

- Julistautua puolueeksi, joka puolustaa lähiluontoa – kyliä, järviä, jokia, maisemia, asuinympäristöjä ja nykyisiä suojelualueita.
- Tunnustaa tuulivoimaan ja nykyiseen tuulivoimarakentamiseen liittyvät ongelmat avoimesti.
- Kuunnella herkällä korvalla tuulivoima-alueiden asukkaiden ja mökkiläisten ääntä sekä ryhtyä konkreettisiin toimiin heidän huoliensa huomioimiseksi.
- Edistää parempaa sääntelyä, kuten erillistä tuulivoimalakia ja valtakunnallista koordinaatiota tuulivoima- ja ei-tuulivoima-alueista.
- Puolustaa omaisuudensuojaa myös tuulivoimakolonialismia vastaan.
- Asettaa oikeaan mittakaavaan tuulivoiman kiinteistövero sekä konsulttien lobba-reiden lipevät puheet massiivisista aluetulo-usvaikutuksista.

I. Mitä Keskustan tulisi tehdä tässä ja nyt?:

Ehdotan, että Keskusta käynnistää viimeistään kuntavaalien jälkeen oman lähiluonto-ohjelman. Tavoitteena tulisi olla (erityisesti tuulivoiman) ongelmien kartoitus, ratkaisujen hakeminen sekä valitun linjan vieminen kentälle.

J. Tiedon puute:

Moni Keskustan päättäjät asuu nykyään kaupungeissa eikä koe tuulivoiman haittoja omakohtaisesti. Tuulivoimakritiikki tuomi-taan helposti nimbyksi. Toivon, että tämä kir-je voisi osaltaan tuoda maaseudun ihmisten huolia puolueen päättäjiin tietoisuuteen. Uskon, että nykyinen tuulivoimalinja vaikut-taa kielteisesti puolueen kannatukseen. Aihe koskettaa lähes kaikkia maaseutukuntia ja herättää voimakkaita mielipiteitä puolesta ja vastaan.

K. Loppusanat:

Toivon, että Keskustan tuulivoimalinja voi-si muuttua paremmaksi kaikilla tasoilla – kunnissa, maakunnissa ja eduskunnassa. Mikäli näin tapahtuu, kohdallani voi toteu-tua Keskustan kuntavaalislogan vuodelta 2012; ”On kotiintulon aika”.

*Ystävällisin terveisin,
Keskustaan pettynyt lähiluonnon ystävä. Äänestäjä.*

**) sain tämän kirjeen sähköpostiini saate-sanoilla ”voitteko jakaa Facebookin kautta Keskustan tuulivoimakritiikot .”
Tein sen mielihyvin*

Bing

Antti Kaikkonen, Antti Kurvinen, Markus Lohi, Olga Oinas-Panuma, Timo Mehtäl, Hiikka Kemppi, Hanna-Leena Mattila, Hannu Hoskonen, Tuomas Kettunen, Lauri Nikula, Juha Rehula, (poliitikko) Matti Vanhanen, Mauri Pekkarinen, Hanna Räsänen, Eeva Kalli, Anne Kalmarl, Mikko Kinnunen, Jouni Ovaska, Joo-nas Könttä

Keskustanuoret

Ollin Talli -kansalaisverkosto, Olli Rehn Lapin Keskusta, Varsinais-Suomen Keskusta, Pohjois-Savon Keskusta, Keski-Pohjanmaan Keskusta, Keskustanaiset Lapin piiri ry, Jaakko Räsänen, Pudasjärven Keskusta, Pekka Aitakumpu, Tampereen Keskusta, Vaasan Keskusta, Keskusta Äänekoski, Keskustan Iin kunnallisyjärjestö, Keskustanaisten Kainuun piiri ry, Keskustanaiset, Keskusta Ylivieska, Pohjois-Pohjanmaan Keskusta, Kainuun Keskusta, Pohjois-Karjalan Keskusta, Riikka Pirkkalainen, Jari Leppä, Mikko Kärnä, Tytti Määttä

Terveys | Pirjo Keronen, Jyväskylä

Infraäänen vaikutuksesta sydämen toimintaan – uusi tilastollinen tutkimus Saksasta

■ Professori Christian-Friedrich Vahl on arvostettu sydänkirurgian erikoislääkäri, joka johti vuosina 2004–2020 Mainzin yliopistolisen sairaalan sydän-, rinta- ja verisuonikirurgian klinikkaa. Hän on työssä MVZ Medsana Mainz-klinikalla vuodesta 2020 lähtien ja on erikoistunut aortan sairauksiin sekä pienleikkausmenetelmiin. Hän johtaa ryhmää, joka tutkii infraäänen vaikutusta sydämen toimintaan.

Sydän- ja verisuonitaudit ovat ylivoimaisesti yleisin kuoliinsky teollistuneissa valtioissa. Joitakin vuosia sitten Vahl julkaisi tutkimuksen infraäänen vaikutuksista sydänlihaksille. Tutkimustulos oli, että sydänlihaksen toiminta vähenee noin 20%, kun se altistuu infraäänelle. Olin itse tuolloin Berliinissä paikalla kuuntelemassa hänen luentoaan tutkimuksesta.

Nyt hän on julkaissut uuden tutkimuksen infraäänen vaikutuksesta sydämen toimintaan. Tutkimuksen tulos oli, että tuulivoimaloiden tuottama infraääni voi vahingoittaa sydän-tä. Tulos esitettiin Saksan sisätautilääkärien kongressissa huhtikuussa 2026.

Tutkimuksessa verrattiin neljää kuntaa Paderbornin alueella: kahta, joissa on paljon tuulivoimaa, ja kahta, joissa sitä on vähän. Aineistona käytettiin sairausvakuutusdataa sydämen vajaatoiminnasta ja vakavista rytmihäiriöistä. Tulosten mukaan tuulivoima-alueilla sydänsairauksien ilmaantuvuus oli merkittävästi suurempi - noin 20–68 % korkeampi. Ero ei selity esimerkiksi väestörakenteelta tai muilla ympäristötekijöillä. Kyse siis ei ole propagandasta eikä salaliittoa-

teoriasta, vaan väestödataan ja sen sairauksiin perustuvasta vertailevasta tutkimuksesta. Näin ollen infraääni vaikuttaa suuresti sydänlihakseen ja häiritsee sen toimintaa. Tekijöiden mukaan ihmisille tulisi tiedottaa riskeistä, raja-arvot pitäisi määritellä uudelleen ja lisätutkimusta tarvitaan. Tutkijat väittävät, että tuulivoiman terveysriskenä on vähätelty poliittisista syistä, sillä Saksassa tuulivoimaa ja aurinkoenergiaa yritetään ajaa kaikin tavoin primäärienergiaksi. Tekijät kritisoivat energiapolitiikkaa ja vaativat tuulivoiman rakentamisen rajoittamista tai pysäyttämistä.

Vuonna 2021 julkaistiin kirjallisuuskatsaus ”Katsaus tutkimuksiin infraäänen infraäänen haitallisista vaikutuksista terveyteen”, kirjoittajana emeritusprofessori Kimmo Suomi Jyväskylästä. Avustajana luin katsaus-ta varten tuolloin noin 300 tuolloin julkais-tua tieellistä tutkimusta infraäänestä eri maista maailmalta. Keskitimme haitallisiin puoliin, koska nykyinen käsitys on, että tuulivoimalla ei voi olla negatiivisia vaikutuksia ja sellaisia julkaisuja on jo paljon olemassa. Kimmo Suomi ehdottaa tekstissään muun muassa, että perustuen Suomen terveysjär-jestelmän erittäin hyvin dokumentoiuihin terveystietoihin olisi suhteellisen helppoa tutkia tilastollisesti infraäänen vaikutuksia terveyteen Suomessa. Sellaiseen ei kuiten-kaan osoiteta rahoitusta.

<p>Alueemme tuulivoima-ja kaivostilanne toukokuu/2026</p>	
<p>TUULIVOIMAHANKEET</p>	
<p>Torjutut</p>	<p>KAIVOSHANKEET</p>
<ul style="list-style-type: none">Maatianvuori, Korpilahti Heinosniemi, Korpilahti Haukanmaa, Toivakka Metsäsalo, Toivakka Polunmäki, Luhanka Salola, Luhanka Latomäen laajennus, Luhanka Kinkkulanmäki, Hartola	<p>Torjutut</p> <ul style="list-style-type: none">Vatsa 1, Korpilahti/Luhanka Vatsa 2, Korpilahti/Luhanka
<p>Torjuntaprosessi kesken</p>	<p>Torjuntaprosessi kesken</p> <ul style="list-style-type: none">Vatsa 3, Korpilahti/Luhanka
<ul style="list-style-type: none">Höystösensuo, Joutsa Huuhtimäki, Kangasniemi Latavuori, Luhanka	

Lähellä olevat tuulivoimateollisuus-hankkeet estävät haja-asutus-alueiden kiinteistöjen ylläpidon, lainarahoitus evätään

■ Kun Susanna onnistui vihdoin ostamaan unelmiensa talon, hän oli ikionnellinen. Hän löysi uuden kodin metsän siimeksestä Tihilän kylästä Pohjois-Savon Kiuruvedeltä. Kauppaan on 30 kilometriä ja lähimpään asuttuun naapuriin kilometri. Kaikkein tärkeintä Susan-nalle on, että kotiin ei kuulu minkäänlaista melua – vain linnunlaulua, puronsolinaa ja muita luonnon ääniä. Haluan asua luonnonrauhassa. Kodin pitää olla paikka, jossa voi kerätä voimia hiljaisuudessa, radiotoimittajana työskentelevä Susanna sanoo. Itkin onnesta, kun pankki myönsi lainan. Olin niin onnellinen, Kvick sanoo.

Kotini ympäristö on muuttumassa teollisuusalueeksi

■ Ja nyt olen tässä paskassa. Asian voi Susan-nan mukaan ilmaista myös niin, että hän on kotinsa lähelle suunniteltujen tuulivoimateollisuusalueiden panttivankina. Kodin ympäris-tössä on vireillä neljä eri tuulivoimahanketta, joista lähin teollisuusalue sijaitsee kahden kilometrin päässä kodista. Tuulivoimayhtiö ha-luaisi rakentaa sinne 48 voimalaa, joiden korkeus on 300 metriä. Kymmenen kilometrin sä-teelle kodista on suunnitella yhteensä yli 150 lintuisilppuria ja ne asetuttu kotini ympärille hevosenkengän muotoon. Olen päässyt ihan vihreän siirtymän ytimeen, Susanna sanoo. Tuulivoimayhtiöt kilpailevat rakennuspaikois-ta, sillä sähkön kulutuksen ennakkoidaan tup-laantuvan Suomessa kymmenessä vuodessa.

■ Siksi hankkeita on nyt vireillä ”pilvin pimein”. Esimerkiksi reilun 50 kilometrin päähän Susan-nan kotoa, Pihtiputaalle ja sen ympäriskuntiin, on syntymässä yli tuhannen tuulivoimalan keskittymä, jos kaikki hankkeet toteutuisivat. Susanna osti vuonna 1986 rakennetun punai-sen piilopirttinsä 80 000 eurolla kymmenen vuotta sitten. Nyt talon vakuusarvo on romah-tanut, mikä tarkoittaa, että vaikkapa remont-tilainaa on mahdollton saada. Näin on käynyt useille asunnoille Suomen haja-asutusalueilla. Susannan mukaan nyt on kyse vasta lähelle suunniteltavista teollisuusalueista. Asia selvisi, kun Susanna neuvotteli paikallisen pankkinsa kanssa pienehköstä lainasta viime keväänä. Hän sai tuolloin pankilta tyrmävään vastauk-sen, jossa pankkin ehdustaja kirjoittaa: ”Selvit-elin lainan vakuusasiaa ja tällä hetkellä tilanne sinun oman kiinteistön osalta on etten suosit-tele sen arvioimista tällä hetkellä”. Tuulivoima-teollisuusalueiden vaikutukset on kuitenkin mahdollista ja keskenäinen suunnitteluvaihe että se varmasti vaikuttaa heti kohteen arvi-oinnissa, joten en usko että siitä olisi riittävästi vapaaata vakuutta edes käyvän arvon pitteis-sä. – Pankki on kirjannut lausunnon, että tuuli-

Susanna Kvickin mielestä parasta on puuhastella kotona, jota aito luonto ympäröi.

töt ja omaisuuksien arvot. Tämä tuntuu henki-seltä ja taloudelliselta väkivallalta, hän sanoo. Susannan mukaan talon ostohetkellä hänellä ei ollut mitään vihiä siitä, että sisämaahan yli-päänsä aletaan rakentaa hurjasti tuulivoima-teollisuusalueita. Jos olisi ollut, en olisi tänne muuttanut tietenkään.

■ KONSULTTIYHTIÖ FCG:n on laskenut ennus-tetun sähkönkulutuksen perusteella, että uusia tuulivoimaloita pitäisi rakentaa Suomeen seuraavan kymmenen vuoden aikana noin 330 voimalan vuositahdilla, jotta kasvava sähkön tarve saataisiin katettua, Yle kertoi hiljattain. Tavoitteena on saada lähivuosina Suomeen 3 300 tuulivoimalaa. Nyt niitä on vajaa 2000 kappaletta. TAUSTALLA on yhteiskunnan tar-ve irtaantua fossiilienergiasta ilmastosyistä. Itä-Suomen yliopiston selvityksen mukaan voimalahankkeiden suuri määrä uhkaa kuiten-kin tuulivoiman hyväksyttävyyttä, koska haitat ympäristölle alkavat korostua. Susanna kertoo itkeneessä jälleen viime aikoina, tällä kertaa surusta. Vihaakin hän on tuntenut ja voimat-omuutta. Tunteet vaihtelevat ääriäiladasta toiseen. Väillä ajattelen, etten kestä enää. Pistän talon vaikka vasaralla kasaan ja lähden telttailemaan ulkomaille. Mutta sitten tulee taas se, että kerta kaikkiaan minä taistelen. Tämän vääryyden on loputtava, Susanna sanoo. Hän muutti Tihilän kylään juuri sen takia, ettei siellä ole kaupunkien jatkuvaa taustakohinaa. Hiljaisilla paikoilla tuulivoimalan haitat koros-tuvat, kun teollinen rakentaminen muuttaa sekä maisemaa että äänimaailmaa suuresti, Susanna huomauttaa. Luonnonrauha on koko elämisen ja asumisen idea täällä. Mitä täällä on, jos se menetetään? Monet muutkin ovat vaatineet luonnonrauha-alueiden parempaa vaalimista, kun Pohjois-Savon maakunta kaav-aa on uudistettu tuulivoiman lisäämiseksi.

Kaavasta on myös valituttu hallinto-oikeuteen tämän takia. Susannan mukaan oman kotirau-han puolustaminen on raskasta. Minun mieles-täni vaihtoehto on se, että voisimme vähentää sähkönkulutusta emmekä vain lisätä sitä. Mitä tämä on, että yritetään pelastaa maailmaa ja luontoa ja ilmastoa lisäämällä kulutusta ja tu-hoomalla sen kustannuksella ympäristöemme. Eikö se ole aika erikoinen yhtälö? Mutta jos täl-laista tosiaan halutaan tehdä, pitää olla valmis myös hoitamaan se oikeuden mukaisesti.

■ Nyt tämä on mennyt ihan käsittämättö-mäksi, kun kunnat on pantu kilpailemaan tuulivoimaloiden kiinteistöverotuloista. Nykyiset isot tuulivoimalat voivat hallita maisemaa merkittävästi jopa kymmenen kilometriin saakka. Lentostevaliointeen ne voivat näkyä yli kahdenkymmenen kilometrin päähän. Mai-

Rakennetaan kuntien rajoille, jotta omille kunnan asukkaile tulisi mahdollisimman vähän haittaa. Kolmen kilometrin suojaetäisyys olisi välttämätönt!

■ Tämä on johtanut kitkaan myös kuntien välillä. Esimerkiksi keskisuomalaisen Hanka-salmen kunnanjohtaja Matti Mäkinen on kriti-soinut naapurinsa Kangasniemen tuulipuisto-hanketta. Hänen mukaansa Hankasalmi tekee kaikkensa, ettei omia eikä toisten tuulivoima-loita tule kahta kilometriä lähemmäs kunnan astutasa – tarvittaessa mennään vaikka oi-keuteen, Mäkinen kirjoitti Facebookissa. Mäki-sen mukaan kaks kilometriä on aivan minimie-täisyys asumisviivyttyyttä ja -turvallisuutta ajatellen. Kunnassa harkitaankin suojaetäisyy-den linjaamista kolmeen kilometriin.

Susannan tilanteesta on kirjoitettu aiemmin myös Iltasanomissa.

Luonto | Upi Vartiainen

Laululinnut, onko hiljainen kevät jo liian lähellä?

■ Keväällä tulevat muuttolinnut ovat Suomen luonnon monimuotoisuuden elinehto ja itselleni ja monille kave-reilleni erittäin merkittävä asia. Tottakai talvehtivat lin-nut ovat myös merkityksellisiä, arvostan suvunnattomasti esimerkiksi kanalintuja ja valitettavasti Suomen talvisis-sa metsissä on jo nyt enemmän korppeja kuin kanalintu-ja! Eli hiljainen talvi on jo metsiimme tullut. Voisimmeko ottaa käyttöön uuden säästävän käyttäytymismallin ja suojella luontoamme ja lintujamme? Lintujen suojeluun voit vaikuttaa esimerkiksi lähiympäristöstä huolehtimalla.

Tavallinen kansalainen vaikutusmahdollisuudet ovat suuremmat kuin uskommekaan, aktiivisuuttasi päättä-jien suuntaan tarvitaan. Kesäinen luonnon vihreys on nyt parhaimmillaan ja siitä nauttiminen on meille täysin ilmaista. Kaikki mahdollinen aika kannattaa käyttää luon-noissa liikkumiseen ja ympäristön ja vaikkapa lintujen seuraamiseen ja niiden laulun kuuntelemiseen. Se vai-kuttaa myönteisesti psyykkiseen hyvinvointiimme, lisää mielihyvää ja on innoituksen ja kauneuden lähde.

Ei ole itsestään selvyyys, että Suomi neidon luonto säilyy sellaisena mitä se aiemmin on ollut. Joka puolella Suomen maata on kaiken maailman luontoa tuhoavia projekteja. Kaikki teollinen energia- ja kaivosrakentaminen pirstoo elinympäristön, tuhoaa laajoja metsäalueita ja vesistöjä. Isänmaatamme myydään kiihtyvään tahtiin ulkomaisille

sema-, melu- ja väkehaittojen takia monet ovat toivoneet vähintään kahden kilometrin suojaetäisyyttä asutukseen, mitkä tuulivoima-teollisuus vastustaa. Sen mukaan nykyinen, melumallinnukseen perustuva 800–1000 metrin suojaetäisyys on riittävä takaamaan, etteivät laissa määritelty melun desibelirajat asutuksen lähellä ylitä. Pidempi suojaetäisyys vähentäisi tuulivoima-teollisuuden mukaan sopivia rakennuspaikkoja merkittävästi. Kunnat ovat nyt rajoittaneet rakentamista hyvin kirjavasti. Ne ovat edellyttäneet 1–3 kilometrin suojaetäisyyksiä asutukseen. Eri näkemyk-siä on myös siitä, saavatko voimalat näkyä esimerkiksi kansallispuistoihin. Vapaa-ajan asukkaiden liitto on huolestunut tuulipuisto-ten nopean yleistymisen haitoista ja vaatii mökkiläisten parempaa huomioimista. Liiton mukaan viisi kilometriä olisi sopiva minimietä-isyyys, koska mökkeilyyn liittyy oleellisesti luonnonrauha. Polemiikkia on herättänyt myös val-tionosuus järjestelmän uudistus. Joulukuussa selvityshenkilöt esittivät, että kuntien tuulivoimateollisuusalueista saamat kiinteistöve-ro tulot otettaisiin jatkossa huomioon niiden valtionosuuksia laskettaessa. Käytännössä tasausjärjestelmä pienentäisi tuulivoimakun-tien saamia peruspalvelujen valtionosuuksia. Tuulivoimateollisuuden mukaan uudistus vai-keuttaisi rakentamista, koska kunnilla katoaa porkkana kaavoittama alueelleen lisää voimaloi-ta. Nyt etenkin kuntien rajoille on nousemassa isoja tuulivoimateollisuusalueita, koska kunnat kaavoittavat mielellään voimaloita raja-seudulleen etäälle keskuksistaan.

Rakennetaan kuntien rajoille, jotta omille kunnan asukkaile tulisi mahdollisimman vähän haittaa. Kolmen kilometrin suojaetäisyys olisi välttämätönt!

■ Tämä on johtanut kitkaan myös kuntien välillä. Esimerkiksi keskisuomalaisen Hanka-salmen kunnanjohtaja Matti Mäkinen on kriti-soinut naapurinsa Kangasniemen tuulipuisto-hanketta. Hänen mukaansa Hankasalmi tekee kaikkensa, ettei omia eikä toisten tuulivoima-loita tule kahta kilometriä lähemmäs kunnan astutasa – tarvittaessa mennään vaikka oi-keuteen, Mäkinen kirjoitti Facebookissa. Mäki-sen mukaan kaks kilometriä on aivan minimie-täisyys asumisviivyttyyttä ja -turvallisuutta ajatellen. Kunnassa harkitaankin suojaetäisyy-den linjaamista kolmeen kilometriin.

Susannan tilanteesta on kirjoitettu aiemmin myös Iltasanomissa.

Pelastetaan Järvi-Suomi ry | Pekka Väisänen

Siirtolinjat luikertelivat suomalaisten elinympäristöön ja luontoon

Halsua siirtolinja. Kuva Pekka Väisänen

Mikä on teräksinen jättiläinen, joka on kasvanut joka suuntaan ja joka häiritsee ja haittaa elämäämme? Se on sähkönsiirtolinja, ja vasta viime aikoina siihen on alettu kiinnittää huomiota.

■ Yhteiskunnan nopea sähköistyminen ja varsinkin ns. vihreä siirtymä on mullistanut sähkösiirron. Etelässä uusia linjoja on tullut valtateiden ja kehäteiden varsille, entistä suurempina ja entistä lukuisimmin sähkölängoin. Maaseudulle on alettu vetää jopa sata metriä leveitä kolmen pylväsrivin linjoja. Metsä niiden alta on poistettu ja luonto alistettu ihmisen toiminnolle satojen ja tuhansien kilometrien nauhana.

Vihreästä siirtymästä puhutaan kauniisti mutta siitä huolimatta sähkönsiirtoa tarvitaan ensi sijassa sähkön lisäkulutuksen takia. Etelä-Suomeen valmistuu tänä ja ensi vuonna useita suuria datakeskuksia, joita varten kaikkia sähkönsiirron valtaväyliä ollaan vahvistamassa. Datakeskukset ovat sähkösyöpöjä, jotka vaativat valtavasti sähköä pyörimiseen ja jäähdytykseen.

Itäisen valtalinjan eli Järvilinjän vahvistaminen on juuri valmistumassa. Linjan kapasiteetti on 800 kilovolttia, kuten muidenkin uusittujen linjojen kapasiteetti. Se tarkoittaa kahta kahden pylvään vierekkäistä jonoa. Usein 400 kv:n linjojen vieressä kulkee kolmas, 110 kilovoltin linja.

Kolme etelä-pohjoinen-suuntaista linjaa halkoo Suomea, neljäs tulossa

Yhteiskunnan tarvehierarkiassa sähkönsiirto menee lähes kaiken muun yli. Kun valtiollinen

Halsua siirtolinja FG OX etelään. Kuva Pekka Väisänen

sähkönsiirtoyhtiö haluaa rakentaa uuden sähkönsiirtolinjan, viranomaisten lupa on lähinnä mahdollisuus. Fingrid saa linjan sinne minne se haluaa, pienin muutoksin.

Järvilinjän lisäksi myös keski­sen Suomen halkovaa Metsälinjaa ja Pohjanmaalta Päijänteen rannoille koukkaavaa ja Hiikiälle päättyvää Lakeuslinjaa on jo alettu vahvistaa, mikä tarkoittaa kapasiteetin kasvattamista. Esimerkiksi Metsälinjalla tämä tarkoittaa toisen linjan rakentamista paikoitellen ensimmäisen viereen. Sekin on uusi, aiempaa kookkaampi.

Varsinkin Lakeuslinja on maisemalle tuhoisa: Se vyöryy Pohjanmaalla useiden jokilaaksojen yli. Päijät-Hämeessä se halkaisee useita valtakunnallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia. Siirtolinjojen rakentaminen on sujunut toistaiseksi ilman suurempaa vastarintaa, jopa Lakeuslinjan. Uusin hanke, Harjulinja, on kuitenkin lajissaan niin härski, että joukko paikallisia asukkaita on noussut sitä vastaan.

Harjulinja halutaan vetää Pohjois-Pohjanmaan eteläosasta Pyhäjärveltä Kouvolaan uusien datakeskusten äärelle. Pyhäjärvelle ja sen naapuriin kaavailaan suuria tuulivoima-alueita. Ongelmana on se, että reitti halkaisee kauttaaltaan erittäin järvirikkaan ja järvien pirstoman alueen, josta on mahdollonta löytää riittävästi ”kuivaa maata” linjoille.

Fingridin ja tuulivoimabnsksen senelupoliitikka tulossa tiensä päähän

Harjulinjalle on kehitetty kaksi vaihtoehtoista reittiä. Tästä ei ole kuitenkaan apua. Läntinen linja halkoo Konneveden ja Laukaan kauniita järvikannaksia ja jopa ylittää Leivonveden lähellä kuuluu Simunankoske. Itäinen vaihtoehto jyräisi useita Rautalammin kauniita järvi- ja jokialueita.

Paikalliset asukkaat ovat nousseet kapinaan Fingridin ylivaltaa vastaan. Vaihtoehtoisuus on oikeasti vaihtoehdottomuutta: alueen olisi uhrattava arvokkaat järvimaisemat ja luonnon keitaat sähkönsiirrolle.

Kymmenestä kunnasta koostuva kansalaisryhmä osoitti jo tammikuussa mieltään Harjulinjaa vastaan Jyväskylässä. Kaksi kuukautta myöhemmin joukko yritti tavata ministereitä siinä onnistumatta, mutta tapasi kansanedustajia ja sai viestinsä myös Fingridin johdolle.

Ryhmän työ on vielä melko alussa, mutta perustettu uusi yhdistys, Järvi-Suomen puolesta, aikoo käydä ripeästi vaikuttamaan asiaan. Ryhmän mielestä nykyisillä vaihtoehdolla ei voida edetä.

Fingridillä on ohjelmassa yli 3000 siirtolinjakilometrin rakentaminen lähivuosina. Tämän päälle tulee erillisten tuulivoimalahankkeiden omat sähkönsiirtolinjat. Nämäkin kuuluvat yhteiskunnan ”välttämättömään” perusinfraan eli niillä on hierarkiassa aina etusija, kun alueiden käytöstä päätetään.

Ututena uhkana on voimayhtiöille tuleva oikeus omien suurteholinjojen rakentamiseen. Suomi on pian pilkottu siirtolinjoilla erillisiin luonnon lohkoihin, joissa ihmiset ja eläimet saavat pärjätä kuten parhaaksi katsovat.

Tilanne on lohduton. Olemme menettämässä tuntumamme Suomen. Mutta ilmaiseksi sitä ei luovuteta. Kansalaiset ovat jo nousemassa ulkomailta tulevaa silmitöntä ahneutta vastaan.

Satu | Satutäti Susanna

Konsultti kulki ympäriinsä kertomassa laskelmiaan.

Lobbari ohjeisti kaavoissa.

Laskukaavat toistivat itseään.

Pienet kyläkoulut kiinni, Tuuliturbiinit syrjäkyille, terveyspalvelut uusiksi, kyläkeskukseen uusi iso koulu...

Vain näin selviätte, muutoin teidät on yhdistettävä suurempaan lähikuntaan.

Tulonlähteenne on tuuliturbiini, jos ette niitä valitse, te tuhoututte.

Tuuliturbiinit pelastavat teidät. Ne ovat ainoa oikea pelastus... kaikkeen, vakuutti Konsultti.

Lobbari nyökytteli hyväksyvästi Konsultin selän takana ja hymyili.

Hyvin menee... hyvin menee...

Syrjäkylän asukkaat kauhistuivat. Vievät meiltä kyläkoulut ja vievät asuin­ympäristömme, vievät meiltä palvelumme, vievät meiltä kaiken mitä meillä täällä on, vievät hiljaisuuden ja rauhan, kauneuden ja pimeän tähti­taivaankin ne tuhoavat, vievät kotiemme arvot ja terveyttä ylläpitävän ympäristömme, vievät tulevaisuuden ja toivon.

Syrjäkyläiltä alkoi kuulua ääniä.

Mitä ihmettä, asuuko siellä joku, hämmästeli Konsultti.

Lobbari kuiskasi Konsultin korvaan, älä niitä kuuntele, jatka vain suunnitelmienne mukaan.

Laskelmamme ovat soveliaita, niitä määrätietoisesti noudattakaamme.

Konsultti toisti kaavoja kaikkialla kaikille. Lobbari seurasi iloit­ten perässä.

Syrjäseudun asukkaat itkivät järkytystään. Shokista selvittyään he suuttuivat ja heidän äänensä alkoi kuulua yhä kovemmin, pian se yltyi huudoksi saakka.

He huusivat niin, että asia vihdoin meni perille vallassa oleville asti.

Vallassa olevat hämmentyivät kaikesta tiedosta jota he saivat syrjäseudun asukkailta.

Laskelmat menivät uusiksi.

Miksi ihmeessä vaihtaisimme asuk­kaamme tuulivoimaturbiineihin.

Vallassa olevat ymmärsivät vihdoin Konsultin ja Lobbarin yhteistyöyhteyden ja heidän kertomansa sadut.

Valtakunnan erotuomari nousi itsekkien barrikaadeille syrjäseudun kansalaisten kanssa, ja vihelsi kovaa piiliin. Seis hän huusi. Nyt otetaan erätauko ja selvitetään oikeasti mistä tässä on kysymys.

Satukertomukset jäivät menneeseen elämään. Tehtiin oikeita realistisia laskelmia ja tulevaisuuden suunnitelmia. Suunnitelmia, jotka toivat tullessaan takaisin toivon ja uskon parempaan.

Suunnitelmia, jotka toivat vakautta ja vaurautta ja aitoa omavaraisuutta.

Konsultti ja Lobbari poistuivat näyttämöltä, eivätkä koskaan enää palanneet kertomaan satujaan.

Sen pituinen se.

Kuka oikeasti päättää – maakuntakaava vai kuntalaiset?

■ Viime aikoina on käyty vilkasta keskustelua tuulivoimahankkeista ja siitä, miten maakuntakaava ”ohjaa” kuntien päätöksentekoa. On tärkeää oikaista yksi asia: maakuntakaava ei ole käskylista, joka pakottaa kunnan hyväksymään jokaisen hankkeen. Se on yleispiirteinen suunnitelma, joka antaa suuntaviivoja – mutta lopullinen päätösvalta on kunnalla.

Kun kunta vetoaa maakuntakaavaan perustellakseen kiistanalaisia tuulivoimaratkaisuja, on syytä kysyä: käytetäänkö maakuntakaavaa perusteluna vai selityksenä sille, ettei kuntalaisten ääntä haluta kuulla?

Maakuntakaava ei kumoa paikallista harkintaa Maakuntakaavan tarkoitus on sovittaa yhteen erilaisia maankäytön tarpeita laajemmalla alueella. Se ei kuitenkaan poista kunnan velvollisuutta:

- kuulla asukkaita aidosti,
- arvioida paikallisia vaikutuksia,
- huomioida elinkeinot, asumisviihtyvyyis ja maisema-arvot,
- sekä punnita hankkeiden kokonaisvaikutuksia.

Kunnanvaltuustolla on täysi oikeus myös hylätä hanke – vaikka se olisi maakuntakaavassa mahdollistettu.

Kuntalaki | Kaisa Paldanius

Kunta ei ole hankealusta – se on ihmisten koti

■ Kuntalaki ei jätä tulkinnanvara: kunta on asukkaitaan varten. Silti kaavoituksen ympärillä eletään kuin tähti ei olisi koskaan kirjoitettu. Kaavoista on tullut teknisiä suorituksia, joissa tärkeintä on se, mahtuuko hanke lomakkeisiin. Asukkaiden kokemus, ympäristön pysyvyys ja tulevien sukupolvien oikeudet jäävät sivulauseisiin.

Maaseudulla asuminen ei ole väliaikainen ratkaisu. Se on sitoutuminen paikkaan, luontoon ja yhteisöön. Ihmiset rakentavat kotinsa luottaen siihen, ettei kunta muuta heidän elinympäristöään pala palalta teolliseksi alueeksi vain siksi, että jokin hanke ehtii ensin. Kun tätä luottamusta rikotaan, ei rikota vain maisemaa vaan yhteiskuntasopimusta.

Kaavoitusta hoidetaan kuin se olisi arvopaata hallintoa. Se ei ole. Jokainen kaava on vallankäyttöä. Jokainen kaavamuutos kertoo, kenen etu painaa ja kenen oletetaan sopeutuvan. Kun poliittinen keskustelu puuttuu, arvovalinnat tehdään hiljaa – prosessien ja selvitysten taakse piiloutuen.

Esimerkiksi aluekohtaiset ja elämäntapaan sidotut osallistumismuodot vahvistaisivat vuorovaikutusta. Kaikki eivät osallistu samalla

Luonto | Marjo-Riina Alhainen, yhteisöpedagogi ja luonnontuoteneuvoja

Vahvistu luonnon antimista, villiinny voikukasta

■ Olen vuosia toiminut kaivoskriittisenä äänenä. Sain omakohtaisen kosketuksen taisteluihin luonnon puolesta, kun omat maani olivat kaivosvarauksen alla. Myöhemmin vierailu kuolleella järvellä herätti tutkimaan asioita laajemmin. Tiedän, että nämä taistelut ovat raskaita ja pitkiä. Aiheet suorastaan masentavat. Valitusten laatiminen, kansalaisaloitteet, kokoukset ja epätoivo oman maan menettämisestä sekä huoli puhtaasta vedestä ja maan pilaantumisesta voivat viedä yönet ja aiheuttaa jopa sairastumista. Kuitenkin meidän, jotka näemme ja tunnemme sen, mikä aidosti on tärkeää elämän kannalta, tulee tehdä kaikki voitavamme puhtaan veden ja maan puolesta, siis luonnon hyväksi.

Sen vuoksi on erityisen tärkeää muistaa pitää huolta omasta ja läheisten hyvinvoinnista. Luonto auttaa siinäkin, se laskee verenpainetta ja tasaa sykettä. Se rauhoittaa. Tiedekin tämän vahvistaa. Lisäksi luonto tarjoaa terveellistä ravintoa koko kasvukauden. Kesä heliä monin tavoin, linnun lauluin, värein ja tuoksuin. Meidän omat akkumme lataavat itsensä täyteen luonnon sylissä luonnostaan.

Parasta just nyt!

Voikukat ja monet villiyrtilit ovat syötäviä herkkuja, joihin suu oppii, kun niitä alkaa käyttämään. Myös mielikuvat saattavat tarvita muutosta. Maistoitko jo kuusenkerkkää tai voikukan nuppuja? Uteliaisuus auttaa.

Tilanne herättää kysymyksiä:

Useassa kunnassa on nähty tilanne, jossa aiemmin torpattu tuulivoimahanke tuodaan uudelleen käsittelyyn. Kuntalaisille tämä näyttäytyy siltä, että päätös on jo tehty – ja vastustus sivuutetaan muodollisuutena.

Kun ihmiset kokevat menettävänsä:

- kotinsa arvon,
- elinkeinonsa (esimerkiksi maa- ja metsätalouden tai matkailun), hiljaisen elinympäristönsä,
- ja turvallisuuden tunteen omalla kotiseudullaan, kyse ei ole enää pelkästä kaava­merkinnästä. Kyse on luottamuksesta.

Demokratia ei saa olla näennäistä

Kuntalain mukaan kunnan toiminnan tulee perustua asukkaiden itsehallintoon ja osallistumiseen. Jos kuulemiset ovat vain muodollisuus ja päätökset etenevät vastustuksesta huolimatta, demokratian henki kärsii.

On myös muistettava, että tuulivoima ei ole arvovapaa kysymys. Se muuttaa maisemaa pysyvästi, vaikuttaa kiinteistöjen arvoihin ja voi rajoittaa perinteisiä elinkeinoja. Näitä huolia ei voi kuitata toteamalla, että ”maakuntakaava ohjaa”.

Kenen etu on etusijalla?

On rehellisesti kysyttävää:

- Ajetaanko tässä kuntalaisten vai ulkopuolisten toimijoiden etua?
- Kuka kantaa riskin, jos vaikutukset osoitautuvat arvioitua suuremmiksi?

Miksi aiemmin torpattu hanke tuodaan uudelleen, jos paikallinen kanta ei ole muuttunut?

Kunnan tehtävä ei ole olla läpivientikone, vaan harkitseva päätöksentekijä, joka puolestaa asukkaidensa etua.

Vetoamus päättäjille

Tuulivoimasta voi olla hyötyä, mutta sen pitää tapahtua paikallista hyväksyntää kunnioittaen. Maakuntakaava ei saa olla kilpi, jonka taakse piiloudutaan.

Kuntalaisten ääni ei ole hidaste – se on demokratian perusta.

Kunta ei ole hankealusta – se on ihmisten koti

tavalla – keskusta ei ole sama kuin luontokylä. Joten käytännössä paikkakohtaiset keskustelutaisuudet, joita ei järjestetä vain kuntantalolla, vaan kylätaloilla, seurantalolla, kouluilla lisäävät yhteyttä. Maastokävelyt ja karttayöpajat, joissa käydään yhdessä läpi hiljaiset alueet, pimeät vyöhykkeet, tärkeät reitit ja elinympäristöt, ottaa huomioon paikallisen tiedon. Osallistumisen järjestäminen joustavasti, esim. ilta- ja viikonlopputilaisuuksina sekä etäosallistumisen mahdollistaminen, huomioi asukkaita.

Ja muistetaan tämä: kaavoitus ei koske vain meitä. Se koskee niitä, jotka eivät vielä voi sanoa sanaakaan – tulevia sukupolvia. He perivät päätöksemme sellaisina kuin ne on tehty. Luonto, hiljaisuus ja elinympäristö eivät palaudu valituksilla, jos ne kerran uhrataan. Siksi kysymys on lopulta armottoman yksinkertainen: onko kunta yhteisö asukkailla ja tulevaisuutta varten – vai alusta, jolle voi rakentaa mitä tahansa, kunhan minimivaatimukset täyttävät paperit ovat kunnossa

Jos tähän ei kunnassa vastata poliittisesti ja avoimesti, vastaus annetaan käytännössä. Kartta kerrallaan. Asukkaan kustannuksella.

Kunta, jossa kaava- ja luonnonvarapolitiikka on avointa, läpinäkyvää ja yhdessä asukkaiden kanssa luotua, on myös vahva veto- ja pitovoimatekijä. Ennakoitavuus, luottamus ja koettu oikeudenmukaisuus lisäävät halua asettua, investoida ja sitoutua paikkaan. Ihmiset eivät etsi vain tontteja tai neliöitä, vaan elinympäristöä, jossa heidän äänensä kuuluu ja tulevaisuus ei tunnu uhalta vaan mahdollisuudelta. Avoin ja osallistava kaavoitus ei siis heikennä kunnan kehitystä – se on sen keske­v­in perusta.

Nyt Suomessa on aika aloittaa avoin ja laaja poliittinen kaavoitus- ja luonnonvarakeskustelu, jotta luomme parempaa huomista meille ja jälkipolville.

Kuva Marjo-Riina Alhainen

Tule viettämään Suomen luonnon päivää

Elokuun viimeisenä lauantaina klo 14 alkaen kuntasi keskustaan Kotiseudun Ääni projektimme on valmis järjestämään ja kustantamaan (ilmoitukset paikallislehdessä ja mahdollisen tarjoilun) tilaisuuden.

Luonnon juhla on kunnianosoitus suomalaiselle luonnolle, jossa huomioidaan maamme puhtaat vedet, metsät linnut ja eläimet sekä maisemat eli monimuotoisen ja ainutlaatuisen luontoamme.

Ilmoittaudu mukaan talkoisiin ideoimaan ja toteuttamaan tapahtuma omalle paikkakunnallesi.

Ota yhteyttä mahdollisimman pian:
info@pelastetaansuomenluonto.fi
 Lisätietoja 0400501998.
suomenluonnonpaiva.fi

Pelastetaan Suomen Luonto ry!

Tuulivoimahankkeiden kriittinen tarkastelu ja vaikuttaminen

Suomalainen kaunis ja rauhallinen maisema ilman tuulivoimateollisuutta. Kuva Tarja Ruuska

Tämän yhteenvedon tarkoituksena on tarjota asukkailla työkaluja tuulivoimahankkeiden arviointiin, asukkaiden oikeusturvan varmistamiseen ja tuulivoimaloiden haittojen ehkäisyyn.

■ Tehokas vaikuttaminen perustuu oikea-aikaiseen tiedon hankintaan, tiedottamiseen, verkostoitumiseen ja hallinnollisten prosessien tuntemiseen.

Ennakoiva vaikuttaminen

■ ennen kuin mitään tuulivoimasuunnitelmia on tullut julkki, niin hanki itselle ja toimita ja kuntapäätäjille oikeaa asiantuntijataitua tuulivoimaloiden todellista ekologisia, taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksista kunnan elinvoimaan.

■ esitä kuntaa tuulivoimattomaksi, jos tätä ei hyväksytä, niin: kunnalle omat määräykset tuulivoimarakentamiselle, vaatimus ympäristöluvasta, vähimmäisetäisyydet asutukseen

Toiminta hankkeen tultua julkki

■ ydinryhmän perustaminen ja toimintasuunnitelman laatiminen, toiminnan rahoituksen järjestäminen

■ vaikuttaminen päätäjiin, vakituisiin ja kestäväksiin sekä viranomaisiin kunnassa ja naapurikunnissa

■ velvoita päätöksentekijät perehtymään ja selvittämään riippumattomasti tuulivoimaloiden vaikutukset ympäristöön, luontoon ja asukkaiden terveyteen, hyvinvointiin sekä omaisuuden suojaan

■ toimenpiteitä: media, suorapostitus, kyltit, julisteet, adressit, aloitteet, omat sivut, tiedotustilaisuudet, tapahtumat

■ tarjoa vaihtoehtoja tuulivoimalle

■ mielipidekirjoituksilla saa huomiota, mutta niiden vaikutus päätäjiin on ollut heikkoa. Myöskään mielipiteillä ja huomautuksilla prosessin eri vaiheissa OAS, YVA ei ole juuri ollut merkitystä, mutta ne tulee kuitenkin antaa faktoihin perustuen

■ lausu erityisesti maisema-arvioinnin ja melumallituksen virheistä sekä puutteellista luontoseelvityksistä, mutta harkitse joidenkin asioiden jättämistä hallintovalituksen, jotta tuuliyrittäjä ja konsulttinsa eivät pääse korjaamaan virheitään

■ teetä riippumattomia kontrolliselvityksiä tuuliyrittäjien konsultin selvityksistä. Viranomaisten YVAN yhteydessä tekemät arviot ovat usein riittämättömiä resurssipulan takia

■ hanki kaavoituksen käynnistämissopimus/kaavoitus sopimus ja osoita sen virheet eli päätöstä kaavoituksesta ei voi tehdä ennen kuin virheet on korjattu ja kunnan juridinen etu turvattu

■ vaatimukset kunnalle ja toimijalle

■ vähimmäisyysetäisyys tuulivoimaloista asutukseen on oltava riittävä meluhaittojen minimoimiseksi (2,5-3 km)

■ riippumattoman meluasiantuntijan on suoritettava melun vastaanotto mitaukset toiminnan käynnistyttyä melulle altistuvissa

Äänestetään luonnon ja luotettavuuden puolesta – ei kompromisseja

■ Vaalit lähestyvät jälleen, ja jälleen kerran kuulemme kauniita puheita ilmastosta, luonnosta ja kestävästä tulevaisuudesta. Sanat ovat halpoja. Teot ratkaisevat.

Tällä kertaa meidän kannattaa olla tarkkana. Me emme enää tyydy ehdokkaisiin, jotka vain toistelevat muotisanoja tai lupauksia kaikille. Me etsimme sellaisia, jotka todella toimivat luonnon ja ympäristön puolesta – eivät vain vaalikampanjan aikana, vaan myös silloin kun päätökset ovat vaikeita.

Hyvä ehdokas on sellainen, joka:

- Ei petä äänestäjiään ensimmäisessä vastatulessa
- Uskaltaa sanoa ei, kun eturyhmät tai suuret rahat vaativat myönnytyksiä
- Ei horju lobbaajien tai puolueen sisäisten paineiden edessä
- Seisoo sanojensa takana – myös vaalien jälkeen

Luonto ei odota seuraavia vaaleja. Päätökset, joita nyt tehdään, määräävät, millainen ympäristön jätämme lapsillemme. Me tarvitsemme päätäjiä, joilla on selkäranka: sellaisia, jotka priorisoivat pitkän tähtäimen hyvinvointia lyhyen tähtäimen taloudellisten etujen edelle silloin kun ne ovat ristiriidassa.

Me emme äänestä pelkän puolueen nimeä tai tuttuja kasvoja. Me äänestämme ihmistä, jonka arvot ja teot kohtaavat. Sellainen ehdokas ansaitsee luottamuksenne.

Meidän kaikkien kannattaa äänestää.

Mutta äänestetään harkiten. Äänestetään rohkeutta, rehellisyyttä ja aitoa luonnon puolustamista. Vain sillä tavalla me saamme päätöksentekoon ihmisiä, jotka eivät myy tulevaisuuttamme.

ME TOSIAAN VOIMME VAIKUTTAA PÄÄTTÄJIIN!

halki

“8”

PÖLSEVÄÄ

SOVI-TAAN

KAS-SILA SOININ-VAARA

JENKKI-TUOHTA

kiipe-li

KIINAN JA VE-NÄJÄN RAJALLA

PAATA KAAN-TAVA PELI

VIR-HEE-TÖN

JOEN UUR-TAMA

OHJEL-MILLE

PUOLA

TAPA VAIKUT-TA

LÖYH-KÄ OVIS-SA

URHEI-LUTOI-MIT-TAJA JUU-SELA

OLLII PIRKKO

VAL-HAL-LAN ASU-KAS

VÄHIN

VER-KOS-SA

SAKSASTA RANSKALAINEN LAULAJA

LAH-TEA

HAUDU-TETTA-VIAKIN

VIRTAA RA-JALLA

oitis

AANE-TÖN TAP-PAJA

VAS-TUS-TUSTA THAI-MAA ENNEN

PAS-TILLI-MÄKÜ

HAA-VEI-LEVÄT LA-KISTA

EDEL-TÄVÄ

katkuu tuulivoimaa vastaan

TOISI-NAAN TASA-PAK-SUA

LÄHDE SINÄKIN MUKAAN JOUK-KOOME!

-päiväi-nen

SUORAN TOIMINNAN PUOLELLA

ME-NO-ERA

EEVAN POIKA

pau-haavia

SEPE-LIÄ

OMISTA OLOIS-TA

KOTI-SEUDUN AANI YHDIS-TÄÄ IHMI-SIÄ

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

Luonnon puolesta RISTIKKO

Osallistu kilpailuun vuoden 2026 aikana. Pääpalkinto on 50 €. Palauta täytetty ristikko joko kirjeellä PSL Ry, Ruuhijärventie 160, 44500 Viitasaari tai valokuvana sähköpostitse info@pelastetaansuomenluonto.fi Liitä nimesi, sähköpostiosoitteesi / puhelinnumerosi lähetykseen. Oikean ratkaisun ristikosta julkaisemme www.kotiseudunaani.fi sivustolla sekä olemme yhteydessä kilpailun voittajaan 2.1.2027. Voittaja arvotaan tarvittaessa. Kiitos osallistumisestasi jo etukäteen.

Erinomaista asiaa. Tutustu!

TUULENTUOMA

<https://tuulentuoma.fi>

Närhet. Kuva Tapani Kokkinen

Kuvat Antti Taavitsainen

Mielenosoitus Luonnon ja ihmisten omaisuuden puolesta

■ Mielenosoituksen taustalla on kasvava huoli siitä, miten Suomen ainutlaatuista luontoa ja elinympäristöä heikennetään lyhytnäköisten taloudellisten intressien vuoksi. Monien mielestä päätöksenteossa painottuvat liikaa kansainvälisten yritysten edut, samalla kun luonnon monimuotoisuus, ympäristön tila ja ihmisten hyvinvointi jäävät toissijaisiksi. Tapahtuma kokosi yhteen vapaaehtoisia, jotka haluavat puolustaa yhteistä ympäristöämme ja jotka tekevät työtä luonnon, terveyden ja kestäväen tulevaisuuden eteen – ja nyt myös kutsuvat kaikki mukaan näyttämään, että näillä asioilla on merkitystä.

Lisää valokuvia ja videoita: kotiseudunaani.fi

